

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 **Titlul actului normativ**

Ordonanță de urgență
privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru
consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și
completarea unor acte normative precum și pentru prorogarea unor termene

Secțiunea a 2-a **Motivul emiterii prezentului act normativ**

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor, având în vedere:

necesitatea adoptării Strategiei fiscal-bugetare pe perioada 2024 - 2026, a legii bugetului de stat și a legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024,

recomandarea Consiliului din 3 aprilie 2020 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România, potrivit căreia România trebuie să pună în aplicare în mod riguros măsurile necesare pentru corectarea deficitului excesiv,

Pentru perioada 2014-2020, România are la dispoziție peste 51 miliarde euro, conform Cadrului Financiar Multianual 2014-2020, din care alocarea pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) este de aprox. 35,2 miliarde euro, respectiv alocarea Fondului de Ajutor European pentru cele mai Defavorizate Persoane (FEAD) este de aprox. 497 mil euro, la care se adaugă Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II), cu o alocare dedicată programului de cooperare transfrontalieră România – Serbia în valoare de aprox. 75 milioane euro. Alocarea pentru Politica de Coeziune, finanțată în cadrul FESI, este de aprox. 24,1 miliarde euro. La nivelul Uniunii Europene (UE), Politica de Coeziune reprezintă una dintre cele mai importante și mai complexe politici comunitare, având ca obiectiv principal reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și statele membre.

În cadrul acestei politici, obiectivele specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă sunt susținute prin contribuția fondurilor externe nerambursabile implementate prin bugete multianuale (perioade de programare) de 7 ani.

Astfel, în perioada de programare 2014-2020, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, termenul limită de eligibilitate a cheltuielilor este data de 31 decembrie 2023.

În baza reglementărilor europene, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 reglementează cadrul general, privind măsurile, activitățile, condițiile și termenele generale care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de

Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane.

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia a fost adoptată în contextul crizei generată de pandemia de COVID-19 care a determinat la nivel național luarea unor măsuri de natură sanitară și economică.

Propunerea de la art. XLVI din proiectul de act normativ a avut în vedere observațiile rezultate din activitatea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, aspecte semnalate în Raportul anual al Comisiei Europene publicat în data de 24.10.2023, cu privire la evoluția decalajului fiscal la TVA în Statele Membre ale Uniunii Europene, conform cărora România continuă să de situeze pe primul loc în ceea ce privește dimensiunea decalajului fiscal, precum și pe necesitatea implementării soluțiilor tehnologice care să permită localizarea mijloacelor de transport bunuri aflate sub regimul de monitorizare impus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022.

Luând în considerare:

- angajamentele asumate din cadrul Componentei C8."Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii" – R4 „Revizuirea cadrului fiscal” - a Planului național de redresare și reziliență, denumit în continuare PNRR, respectiv:

- Jalonul 206 „ Intrarea în vigoare a modificărilor la Codul fiscal care reduc treptat domeniul de aplicare a regimului fiscal special pentru microîntreprinderi”;
- Jalonul 207 "Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului fiscal (Legea nr. 227/2015) în vederea reducerii și/sau a eliminării altor stimulente fiscale cu scopul de a simplifica sistemul fiscal, de a-l face mai eficient, mai transparent și mai echitabil până în 2024 - legislației de extindere a impozitării ecologice”, precum și
- Jalonul 208 " Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului fiscal (Legea nr. 227/2015) care reduc treptat stimulentele fiscale pentru personalul angajat în sectorul construcțiilor,

- obiectivele Programului de guvernare 2023-2024 de:
 - asigurare a sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung;
 - adaptare și implementare a recomandărilor formulate pe parcursul anului 2022 de către Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional;

- necesitatea creșterii eficienței colectării obligațiilor bugetare, în scopul asigurării unei mai bune încasări la bugetul de stat a taxei pe valoarea adăugată;
- conformarea cu cele sesizate de către Comisia Europeană cu privire la unele neconcordanțe de natură tehnică referitoare la transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2020/262 de stabilire a regimului general al accizelor (reformare), având în vedere riscul de declanșare a procedurii de infringement;
- Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/197 a Comisiei din 17 ianuarie 2022 de stabilire a unui marcaj fiscal comun pentru motorine și kerosen, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 31/52 din 14.02.2022, prin care a fost stabilit un nou marcator fiscal comun, cu denumirea comercială ACCUTRACE™ PLUS, utilizat pentru marcarea motorinelor și a kerosenului, în sensul Directivei 95/60/CE privind marcarea fiscală a motorinelor și a kerosenului și necesitatea implementării în legislația națională a acestor prevederi. În lipsa luării urgente a acestei măsuri, noile reguli obligatorii stabilite la nivelul UE privind marcarea motorinei nu vor putea fi aplicate.
- necesitatea asigurării funcționării în bune condiții a sistemului național privind factura electronică RO e-Factura.

Măsură promovată la propunerea Autorității Vamale Române;

evitarea întârzierilor nejustificate în activitatea de comercializare a produselor accizabile.

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, în ceea ce privește politica bugetară, pentru România a fost declanșată procedura de deficit excesiv (EDP) întrucât deficitul ESA a depășit pragul stabilit de reglementările europene de 3% din PIB în anul 2019.

În acest context se impune adoptarea de măsuri care să limiteze creșterea cheltuielilor permanente, până la un nivel care să permită respectarea condiționalităților asumate de Guvernul României, inclusiv în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar și să evite crearea premiselor unui dezechilibru bugetar, cu consecințe negative asupra performanțelor fiscale și externe ale României.

Astfel, în vederea elaborării bugetului pe anul 2024 este necesară aprobarea unor reglementări care să stea la baza stabilirii cheltuielilor bugetare pentru 2024.

Începând cu 1 iulie 2017, salarizarea personalului din sectorul bugetar este reglementată prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 12 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu anul 2023, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție și indemnizațiile de încadrare se stabilesc prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I - VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

Conform dispozițiilor art. 13 al aceiași legi, indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică se determină prin înmulțirea coeficienților din anexa nr. IX la această lege cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare. Salariile lunare ale funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul familiei ocupaționale "Administrație" din aparatul propriu al consiliilor județene, primăriei și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, se stabilesc în conformitate cu prevederile art. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017.

Potrivit prevederilor art. 134 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și ale art. 147 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat.

În ceea ce privește sporurile acordate personalului din sectorul bugetar, în perioada 1 iulie 2017 – 31 decembrie 2023 prin acte normative succesive s-a reglementat anual menținerea cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice cel mult la nivelul cuantumului acordat, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

De asemenea, Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, reglementează plata orelor suplimentare și acordarea de premii, pentru personalul din sectorul bugetar.

Începând cu anul 2010, personalul din sectorul bugetar nu a beneficiat de premii, iar munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru a fost compensată numai cu timp liber corespunzător.

Activitatea desfășurată de personalul militar, polițiștii, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personalul civil din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională, în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, este plătită începând cu anul 2014, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2014, art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 8 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, ale

art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 și ale art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017. Această măsură a fost adoptată în scopul eliminării disfuncționalităților generate de insuficiența personalului pentru efectuarea misiunilor operative specifice structurilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

Potrivit prevederilor Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, cu modificările și completările ulterioare, personalul din sectorul bugetar poate beneficia de tichete cadou, tichete culturale și tichete de creșă. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 s-a reglementat ca în perioada 2019-2023, personalul din sectorul bugetar să nu beneficieze de tichete cadou și tichete culturale.

Legislația în vigoare reglementează acordarea anumitor categorii de drepturi (compensații, prime, ajutoare, plăți compensatorii, despăgubiri, drepturi de hrană, norma de echipare, etc.) pentru personalul militar, poliștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care nu fac parte din solda lunară brută/salariul brut.

În perioada 2014-2023, prin acte normative succesive, ordonatorii de credite au fost autorizați să stabilească numărul maxim de posturi care se finanțează din fonduri publice, astfel încât să se asigure plata integrală a drepturilor de natură salarială acordate în condițiile legii, cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate prin buget.

În prezent este suspendată ocuparea posturilor vacante din instituțiile și autoritățile publice din administrația centrală și locală, în cazuri temeinic justificate și cu încadrare în cheltuielile aprobate, Guvernul fiind abilitat să aprobe excepții de la această măsură.

Prin acte normative succesive, emise în perioada 2018-2023 a fost reglementată plata eșalonată, pe o perioadă de cinci ani, a sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturilor de natură salarială stabilite în favoarea personalului din instituțiile și autoritățile publice.

Legislația în vigoare reglementează acordarea pentru personalul din sectorul bugetar a unor indemnizații la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de muncă/serviciu ori la trecerea în rezervă, prevăzute în actele normative care reglementează statutele anumitor categorii de personal bugetar. Prin acte normative succesive, în perioada 2011-2023, s-a reglementat neacordarea acestor drepturi.

Legislația în vigoare reglementează acordarea de indemnizații/ rente lunare/ sprijin material/ ajutor lunar/ rente viagere, indexate anual în funcție de evoluția indicelui prețurilor de consum/ rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică/ stabilite la echivalentul câștigului salarial mediu brut pe economie/ stabilite la nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului, pentru persoanele persecutate politic și din motive etnice, invalizii și veteranii război precum și urmașii acestora, persoanele care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950 – 1961, revoluționari, artiștii interpreți sau executanți, președintele Consiliului Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice, membrii titulari, membrii corespondenți și membrii de onoare ai Academiei Române și Academiei Oamenilor de Științe din România, Academiei de Științe Medicale, Academiei de Științe Agricole și Silvicultură Gheorghe Ionescu Șișești, Academiei de Științe Tehnice din România, soțul supraviețuitor, precum și copiii urmași ai membrilor titulari, membrilor corespondenți și membrilor de onoare ai Academiei Române.

Potrivit art. 64 din Legea nr. 69/2000, pentru stabilirea rentei viagere a sportivilor de performanță se utilizează cel mai recent câștig salarial mediu brut pe economie publicat de INS. Prin acte normative succesive, cuantumul rentelor s-a menținut la nivelul acordat în luna decembrie a anului precedent.

Legislația în vigoare prevede că începând cu 1 ianuarie 2024, vor fi asigurate de la bugetul de stat, prin bugetul Agenției Naționale pentru Sport, fondurile necesare pentru plata tichetelor de sportive.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cuantumul lunar al indemnizației de merit este egal cu o sumă ce reprezintă de 3 ori valoarea salariului minim brut pe țară garantat în plată. În perioada 2019 -2023, prin acte normative succesive, cuantumul acesteia s-a menținut la nivelul acordat în luna decembrie a anului precedent, respectiv 6.240 lei (3*2080 lei).

Legislația în vigoare prevede că judecătorii și procurorii beneficiază anual de șase călătorii în țară dus-întors, gratuite, la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la suta de kilometri pentru șase călătorii în țară dus-întors, în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismul. Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează.

Luptătorii pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, precum și urmașii de erou-martir, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 341/2004, beneficiază de transportul urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători; anual - 12 călătorii gratuite dus-întors până în localitatea reședință de județ, cu mijloace de transport în comun, pentru persoanele care domiciliază în mediul rural. În limita celor 12 călătorii gratuite pot călători și membrii familiei titularului. De aceste gratuități beneficiază și însoțitorul pensionarilor, persoanelor cu grad de invaliditate, marelui mutilat sau al persoanei care, din motive medicale, are nevoie de însoțitor.

Potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 112/1999 privind călătoriile gratuite în interes de serviciu și în interes personal pe căile ferate române, personalul feroviar, pensionarii și membrii lor de familie beneficiază de anumite facilități de călătorie pe căile ferate române.

Începând cu data de 1 noiembrie 2023 ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, care la data de 31 octombrie 2023 înregistrează în execuția bugetară la unele titluri din clasificatia economică ale unui capitol bugetar, cu excepția cheltuielilor aferente finanțării externe nerambursabile, plăți sub 50% din valoarea creditelor bugetare aprobate sunt obligați să disponibilizeze la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului minim 10% din valoarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament aprobate în buget la acea dată la solicitarea Ministerului Finanțelor, în termen de 5 zile de la data solicitării. Procentul de reținere se stabilește de către Ministerul Finanțelor prin adresa de solicitare.

După expirarea termenului Ministerul Finanțelor este abilitat să blocheze deschiderile de credite bugetare pentru ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat până la momentul transmiterii de către aceștia a solicitării de disponibilizare.

Legislația în vigoare interzice autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare și subordonare, inclusiv activităților finanțate integral din venituri proprii înființate pe lângă acestea, achiziționarea, preluarea în leasing sau închirierea de autoturisme, mobilier și aparatură birotică.

Potrivit prevederilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2023, în anul 2023, de la data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență, nu se încheie angajamente legale pentru subprogramele prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) - d), f), h) și m) din anexa nr. 3 la Ordonanța Guvernului nr. 25/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția angajamentelor legale pentru ajustările de preț necesare ca urmare a creșterilor de preț la elementele de cost care intră în structura costului investițiilor și numai dacă acestea sunt strict necesare pentru finalizarea lucrărilor până la data de 31 decembrie 2023 și valoarea contractelor de finanțare încheiate nu mai permite realocarea de resurse financiare.

Art. XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2018 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 854 din 9 octombrie 2018, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 13/2019 prevede:

”Prin derogare de la prevederile art. 45 alin. (1) lit. a) din Legea minelor nr. 85/2003 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 27 martie 2003, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 1 noiembrie 2018 se aplică o cotă procentuală de 0% pentru apa geotermală și apa minerală naturală utilizată pentru consumul populației la buvetele publice.”

Astfel la data emiterii acesteia a fost acordată apelor geotermale redevență 0, în vederea stimulării turismului balnear.

Prin art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2023 s-a reglementat introducerea după art XII din OUG 89/2018 a unui nou articol, art.XII_1 cu următorul conținut:

” Începând cu data de 1 noiembrie 2018 se aplică o cotă procentuală de 0% pentru apa minerală naturală utilizată pentru consumul populației la buvetele publice.”

Această reglementare a dublat reglementarea pentru apa minerală naturală utilizată pentru consumul populației la buvetele publice, fără a elimina excepția urmărită pentru apa geotermală, care se regăsește la art XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2018 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative .

Legea nr. 133/2019 pentru înființarea Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 15 iulie 2019, cu modificările ulterioare, prevede la art.11 data intrării în vigoare 1 ianuarie 2024.

Întrucât asigurarea veniturilor necesare desfășurării activității Agenției impactează structura bugetului de stat și a bugetului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2024, în condițiile în care Guvernul a adoptat măsuri bugetare, politice și de asigurare de lichidități în vederea atenuării efectelor negative provocate de pandemia de coronavirus asupra nivelului de trai al populației și asupra economiei, se impune prorogarea datei de intrare în vigoare a Legii nr.133/2019 până la data de 31 decembrie 2024. Astfel, se evită riscul unui blocaj în desfășurarea activității Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare, cu consecințe negative majore, datorate, în primul rând, lipsei fondurilor necesare funcționării, respectiv pentru investiții, cheltuieli curente, cheltuieli de personal. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 30/2017, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are ca obiectiv creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală, inclusiv prin acțiuni specifice de informare.

Potrivit prevederilor art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 1 ianuarie 2023, copiii persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, precum și copiii celui decedat, dispărut sau exterminat în trenul morții, beneficiază de o indemnizație lunară în cuantum de 175 lei.

Prevederile alin. (1) al art. 25 din Legea nr. 246/2022 privind zonele metropolitane, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, referitoare la virarea impozitului pe venit, conduce la dificultăți de aplicare din perspectiva sintagmei ”contribuabilii care își au domiciliul pe raza zonei metropolitane”, în contextul în care, potrivit prevederilor art. 58 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, în cazul impozitului pe venit, calitatea de contribuabil o are persoana fizică, în timp ce, de exemplu, în cazul veniturilor cu regim de reținere la sursă a impozitelor, obligația declarativă a impozitului aparține plătitorilor unor astfel de venituri. Angajatorii, în calitatea lor de plătitori ai impozitului pe venit, este posibil să nu dețină informații cu privire la apartenența domiciliului unui salariat la o zonă metropolitană.

Legea zonelor metropolitane nr. 246/2022 a intrat în vigoare la data de 25 iulie 2022. Registrul de evidență a zonelor metropolitane la nivel național se află încă în proces de constituire și înscriere a zonelor, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și administrației fiind autoritatea care asigură acest registru. Cele mai multe zone metropolitane nu se află în acest moment în situația de a demara lucrări de investiții care să necesite finanțare imediată. Crearea unei continuități a angajamentelor și a finanțărilor, astfel încât să existe o predictibilitate a necesarului de fonduri se realizează în 2-3 ani de derulare continuă a proiectelor pe zona metropolitană. Blocarea a 5% din impozitul pe venit în conturile zonei metropolitane, în lipsa unor proiecte mature care să necesite finanțare imediată, nu se justifică în primii 2-3 ani de la intrarea în vigoare a legii, mai ales în condițiile în care autoritățile administrației publice locale se confruntă deja cu insuficiența fondurilor destinate finanțării activității curente și a investițiilor.

Potrivit prevederilor art. XXI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2023 ordonatorii principali de credite sunt autorizați să introducă modificări în volumul și structura bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2023 ale instituțiilor publice subordonate finanțate integral sau parțial din venituri proprii, inclusiv prin introducerea de subdiviziuni noi ale clasificății bugetare pe partea de venituri și titluri noi pe partea de cheltuieli, să efectueze virări de credite de angajament și credite bugetare, inclusiv la și de la cheltuieli de personal, proiecte cu finanțare externă nerambursabilă și cheltuieli de capital, și între bugetele acestora, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate la titlul 51 "Transferuri între unități ale administrației publice", și să le comunice Ministerului Finanțelor.

Potrivit prevederilor art. 134 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și ale art.147 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat.

Potrivit alin. (3) al art. 49 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, din fonduri publice se alocă sume pentru acțiuni finanțate pe bază de programe, precum și pentru celelalte cheltuieli, stabilite în condițiile legii, asigurându-se anual o creștere a alocațiilor bugetare, astfel încât în anul 2020 să se atingă nivelul de 1% din produsul intern brut.

Legea nr. 509/2006 privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din învățământul primar de stat, privat și confesional prevede acordarea, gratuit, pentru preșcolari și elevii din învățământul primar de stat, privat și confesional de miere polifloră, în limita unei cantități de 350 grame miere lunar.

Legea nr. 236/2020 pentru stimularea producătorilor agricoli care comercializează produsele agricole primare, produse pescărești și de acvacultură, prevede la art.9 data intrării în vigoare 1 ianuarie 2024. Întrucât aplicarea măsurilor preconizate prin proiectul legislativ are implicații majore asupra bugetului de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru fiecare exercițiu financiar de aplicare a legii și având în vedere că măsurile dispuse sunt susceptibile unei scheme de ajutor de stat, apreciem că este necesară parcurgerea etapelor procedurale prealabile aplicării prin notificare la Comisia Europeană, sens în care se impune prorogarea datei de intrare în vigoare a Legii nr.236/2020 până la data de 1 ianuarie 2025. Astfel, se evită riscul imposibilității asigurării resurselor financiare necesare pentru plata primei de comercializare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu consecințe negative în percepția generală a potențialilor beneficiari cu privire la acordarea acestei forme de sprijin, precum și riscul unor posibile sancțiuni din partea Comisiei Europene în condițiile unei decizii nefavorabile privitoare la caracterul acestei forme de sprijin acordat producătorilor agricoli.

Potrivit prevederilor alin. (1) al art. 210 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care începând cu anul 1992 au deținut calitatea de primar, viceprimar, președinte sau vicepreședinte al

consiliului județean și care îndeplinesc condițiile vârstei standard de pensionare, ale vârstei standard de pensionare reduse așa cum sunt prevăzute de legislația privind sistemul de pensii publice sau cele prevăzute de alte legi speciale au dreptul, la încetarea mandatului, la o indemnizație lunară pentru limită de vârstă.

Având în vedere impactul prevederilor sus menționate asupra deficitului bugetului de stat, arătăm că de la intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 și până în prezent, Guvernul a aprobat anual prin acte normative suspendarea aplicării prevederilor art. 210 din actul normativ respectiv.

În prezent, conform art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022, aplicarea prevederilor art. 210 este suspendată până la data de 1 ianuarie 2024.

Legea nr. 5/2021 privind Statutul personalului profesionist operativ de intervenție din cadrul serviciilor civile care asigură asistență publică medicală de urgență și prim ajutor calificat a intrat în vigoare, potrivit art. 78 din Constituție, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la 3 zile de la data publicării acesteia, respectiv la data de 14.01.2021, aplicarea ei a fost amânată prin act normativ, până la data de 01 ianuarie 2024, datorită impactului financiar pe care îl generează.

La art. 34 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar sunt prevăzute condițiile în care se poate pensiona, la cerere, personalul feroviar.

Art. 35 din aceeași lege dispune în legătură cu condițiile speciale de încadrare în locurile de muncă ale personalului feroviar cu responsabilități în siguranța circulației feroviare sau cu metroul.

Prin Legea nr. 352/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2011 privind înființarea Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier, prin care Parlamentul României a adoptat măsurile privind reorganizarea ISCTR, respectiv schimbarea regimului juridic al acestei instituții care devine instituție publică în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, finanțată integral de la bugetul de stat, cu atribuții exclusive de control în domeniul transportului rutier și schimbarea regimului juridic al personalului I.S.C.T.R., din personal contractual în funcționari publici, urmând ca acesta să fie salarizat prin asimilare cu cea a personalului Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Potrivit prevederilor art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Actualizarea se realizează prin aplicarea asupra pensiei a procentului de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Data actualizării și procentul de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare se comunică Casei Naționale de Pensii Publice sau casei de pensii teritoriale ori sectoriale competente de către ordonatorii principali de credite implicați.

De asemenea, conform prevederilor art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, pensia de serviciu se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.

În anul 2023, quantumul ecotichetului acordat prin Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, 2020 - 2024 este în sumă maximă de 54.000 lei.

În anul 2023, cuantumul primei de casare acordate prin Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național 2020 – 2024 este în sumă de maxim 7.000 lei pentru achiziționarea unei motociclete noi sau a unui autovehicul nou în schimbul casării unui autovehicul uzat, respectiv 10.000 lei pentru achiziționarea unui autovehicul nou în schimbul casării a două autovehicule uzate.

În anul 2023, finanțarea care se acordă prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională este în sumă de 20.000 lei/ solicitant.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 reglementează cadrul general, privind măsurile, activitățile, condițiile și termenele generale care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane.

Actul normativ prevede ca, până la data de 31 decembrie 2023, cu asigurarea continuității implementării, în condițiile prevăzute de art. 118 sau, după caz, de art. 118a din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile de management ale programelor 2021 – 2027 să încheie contracte de finanțare/să emită decizii de finanțare pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor care îndeplinesc cerințele de etapizare, cu condiția transmiterii modificării programului în sistemul informatic de comunicare - Structural Funds Communication (SFC), dacă este cazul, astfel încât să asigure continuitatea implementării acestora cu data de 1 ianuarie 2024 și pentru a evita eventualele blocaje ce ar fi generate din întreruperea finanțării, în limita valorii rămase de finanțat actualizate conform prevederilor ordonanței.

De asemenea, în ceea ce privește contractele de finanțare pentru proiectele etapizate, aceste trebuie încheiate de către autoritățile de management ale programelor regionale 2021 - 2027 până la data de 31 decembrie 2023, cu asigurarea continuității implementării, în condițiile prevăzute de art. 118 sau, după caz, ale art. 118a din Regulamentul (UE) 2021/1.060 și conform prevederilor ordonanței de urgență, la nivelul valorii actualizate a valorii rămase de executat și în limita valorii alocate din fonduri externe nerambursabile și a cofinanțării bugetului de stat în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

Ordonanță de urgență nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia a fost adoptată în contextul crizei generată de pandemia de COVID-19 care a determinat la nivel național luarea unor măsuri de natură sanitară și economică.

Situația generată de agresiunea militară rusă din Ucraina a determinat dispunerea unor măsuri privind protecția temporară pentru refugiații ucraineni, aspect materializat în capitolul II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.113/2022 privind unele măsuri necesare în vederea implementării Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, decontarea unor cheltuieli privind sprijinirea refugiaților din Ucraina precum și acordarea de granturi din fonduri externe nerambursabile pentru investiții destinate rețehnologizării IMM-urilor.

Capitolul II vizează adoptarea de urgență a unor măsuri temporare de sprijin financiar, prin instituirea mecanismului de decontare pe bază de cost unitar a anumitor cheltuieli legate de migrația generată de agresiunea militară a Federației Ruse, așa după cum este stabilit acest cost unitar prin Regulamentul (UE) 2022/613 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 aprilie 2022 așa cum este stabilit prin Regulamentul (UE) 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit

și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, pentru cetățenii ucraineni, străinii sau apatrizii care provin din zona conflictului armat din Ucraina, care au intrat în România prin punctele de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova. Sumele angajate prin utilizarea mecanismului de decontare pe bază de cost unitar sunt decontate din alocarea Programului operațional Capital Uman 2014-2020, conform regulilor de eligibilitate specifice prevăzute în acest program operațional.

Sprrijinul financiar acordat prin decontarea cheltuielilor pe bază de costuri unitare are drept scop compensarea unei părți din cheltuielile efectuate pentru satisfacerea nevoilor de bază și sprijinul persoanelor strămutate provenite din zona conflictului armat din Ucraina începând cu data de 24 februarie 2022.

Prevederile capitolului II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2022, cu modificările și completările ulterioare au fost operaționalizate de MIPE prin AM POCU care a lansat în data 02.02.2023 apelul noncompetitiv Sprijin pentru cetățenii ucraineni, străinii sau apatrizii care provin din zona conflictului armat din Ucraina aferent Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, Axa Prioritară 9 – CARE – Măsuri imediate pentru acordarea de sprijin cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, Obiectivul specific: 9.1. CARE – Măsuri imediate pentru acordarea de sprijin cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina. Beneficiarul finanțării este Ministerul Afacerilor Interne iar valoarea contractului de finanțare este de 118.427.000 euro, din care contribuția Uniunii Europene este de 100.000.000 euro.

Prin Ordonanța nr. 25 din 27 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 691 din 27 iulie 2023, valoarea cheltuielilor care pot fi decontate pe bază de cost unitar, alocată în cadrul Programului operațional Capital uman 2014-2020, prevăzută la art. 15 alin. (3) din actul normativ inițial, a fost suplimentată cu 1.985.520,00 mii lei, echivalent a 400.000,00 mii euro, această suplimentare fiind operaționalizată de MIPE prin AM POCU care a lansat în data de 23.08.2023 apelul noncompetitiv „Sprijin pentru cetățenii ucraineni, străinii sau apatrizii care provin din zona conflictului armat din Ucraina 2”, Axa Prioritară 9 – CARE- Măsuri imediate pentru acordarea de sprijin cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, Obiectivul Specific 9.1 CARE - Măsuri imediate pentru acordarea de sprijin cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina. Beneficiarul finanțării este Ministerul Afacerilor Interne iar valoarea contractului de finanțare este de 473.709.100,00 euro, din care contribuția Uniunii Europene este de 400.000.000,00 euro.

Având în vedere fenomenul de fraudă și evaziune fiscală ce se manifestă în domeniul comercializării bunurilor pe teritoriul național și ținând cont de faptul că activitățile comerciale menționate includ o componentă de transport, s-a impus adoptarea unui act normativ în vederea monitorizării transporturilor de bunuri cu risc fiscal ridicat.

Astfel, Guvernul României a aprobat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 cu modificările și completările ulterioare prin care se stabilește implementarea Sistemului RO e-Transport de monitorizare a transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat. Sistemul va monitoriza în timp real deplasarea bunurilor cu risc fiscal ridicat pe teritoriul României, astfel: transportul bunurilor achiziționate și livrate intracomunitar, transportul bunurilor care fac obiectul operațiunilor vamale, transportul bunurilor între două locații situate pe teritoriul național.

Având în vedere aspectele semnalate în Raportul anual al Comisiei Europene publicat în data de 24.10.2023, cu privire la evoluția decalajului fiscal la TVA în Statele Membre ale Uniunii Europene, conform cărora România continuă să de situeze pe primul loc în ceea ce privește dimensiunea decalajului fiscal, coroborat cu anumite evaluări conform cărora o componentă semnificativă rezultă din slaba colectare a TVA aferentă tranzacțiilor cu bunuri de natură intracomunitară, se desprinde necesitatea implementării unor măsuri de monitorizarea tranzacțiilor de bunuri de natură intracomunitară și a tranzacțiilor desfășurate cu statele terțe

prin modificarea conceptului de monitorizare tranzacțiilor bunurilor cu risc fiscal ridicat prin extinderea la conceptul monitorizării bunurilor care fac obiectul transporturilor rutiere internaționale.

Măsura are în vedere faptul că prin mecanismul de formare a obligațiilor fiscale aferente acestor tranzacții TVA datorată bugetului de stat este fraudată indiferent de natura bunurilor tranzacționate.

Totodată pentru a asigura determinarea potențialelor puncte de deturnare din sau în lanțul de aprovizionare, pe baza codului UIT generate prin utilizarea Sistemului RO e-Transport prin raportare la soluțiile tehnologice care permit localizarea mijloacelor de transport bunuri aflate sub regimul de monitorizare impus prin OUG nr. 41/2022 și la experiența statelor Uniunii Europene care folosesc sisteme similare, se impune completarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit.

b) *"elemente de interconectare cu alte sisteme de monitorizare deținute și/sau utilizate de instituțiile sau autoritățile publice, direct sau prin intermediul structurilor sau entităților subordonate sau coordonate: camere de luat vederi, instrumente sau dispozitive pentru determinarea cantităților de produse transportate, precum și orice alte dispozitive specifice de monitorizare a traficului rutier;"*.

Astfel, prin noile modificări se propune preluarea datelor de poziționare ale vehiculului de transport emise de tahografele inteligente iar, în cazul vehiculelor de transport care nu sunt dotate cu astfel de echipamente preluarea/reluarea datelor de poziționare se va face prin utilizarea unui terminal de telecomunicații care utilizează tehnologii de poziționare și transmisie de date prin satelit. Pentru determinarea datelor de poziționare prin utilizarea unui terminal de telecomunicații modulele informatice vor fi puse gratuit la dispoziție organizatorului transportului de Centrul Național pentru Informații Financiare.

Prevederi referitoare la consolidarea fiscală

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și art. III din Legea 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Impozitul pe profit

1. *Impozitul minim pe cifra de afaceri și impozitul suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale*

Potrivit actualelor prevederi, contribuabilii care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 euro și care în anul de calcul determină un impozit pe profit, cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul, mai mic decât impozitul minim pe cifra de afaceri sunt obligați la plata impozitului pe profit la nivelul impozitului minim pe cifra de afaceri.

De asemenea, persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale, care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 euro datorează suplimentar un impozit specific pe cifra de afaceri.

Pentru a putea fi scăzute din baza de calcul, veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale nu trebuie să fie cuprinse în indicatorul I.

Eliminarea excepției cu privire la veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale care nu sunt cuprinse în indicatorul I este necesară pentru determinarea unitară a valorii imobilizărilor în curs și aplicarea unui tratament fiscal corect pentru toți contribuabilii.

La calculul impozitului minim pe cifra de afaceri, în cazul consolidării fiscale, în situația în care contribuabilul este persoana juridică responsabilă în numele grupului fiscal, s-a evidențiat necesitatea clarificării modului în care se determină cifra de afaceri de peste 50.000.000 euro.

Astfel, pentru determinarea bazei de calcul a acestor impozite, se scade *"valoarea imobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024, respectiv începând cu prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024.*

Pentru a combate scăderea bazei de calcul și ulterior vânzarea acestor imobilizări este necesară promovarea unei reguli de menținere a acestora pentru o perioadă minimă de timp.

2. Aplicarea facilității scutirii de impozit a profitului reinvestit pentru aparate de marcat electronice fiscale

În prezent, pentru achizițiile de aparate de marcat electronice fiscale nu se poate aplica facilitatea profitului reinvestit deoarece acestea se scad din impozitul pe profit.

3. Regimul fiscal al cheltuielilor privind funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor și cu educația timpurie

Potrivit Codului fiscal, cheltuielile privind funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor, precum: creșe și grădinițe sunt deductibile limitat în cadrul cheltuielilor sociale, în limita unei cote de până la 5% aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului, potrivit Codului muncii.

În situația în care, în pachetul salarial sunt incluse și decontări privind cheltuielile aferente educației timpurii pentru copiii angajaților, aceste cheltuieli sunt considerate avantaje de natură salarială și ca urmare sunt deductibile integral la calculul rezultatului fiscal.

Prin *Legea nr. 239/06.11.2020 pentru modificarea și completarea Codului fiscal* s-au introdus noi prevederi privind *educația timpurie* care au schimbat regulile fiscale aplicabile cheltuielilor privind educația timpurie.

Astfel:

- cheltuielile privind funcționarea corespunzătoare a unor unități aflate în administrarea contribuabililor, precum: creșe și grădinițe au fost eliminate din categoria cheltuielilor sociale;

- cheltuielile privind funcționarea creșelor și grădinițelor, precum și decontările privind cheltuielile aferente educației timpurii pentru copiii angajaților au fost considerate cheltuieli nedeductibile la calculul rezultatului fiscal;

- concomitent, s-a reglementat scăderea acestor cheltuieli cu educația timpurie din impozitul pe profit datorat, dar nu mai mult de suma de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil.

Prin acte normative subsecvente aceste prevederi au fost suspendate, în perioada 1 aprilie 2021- 31 decembrie 2023 inclusiv.

Având în vedere necesitățile impuse de consolidarea bugetară se propune includerea *cheltuielilor privind funcționarea creșelor și grădinițelor*, precum și *decontările privind cheltuielile aferente educației timpurii pentru copiii angajaților* în cadrul cheltuielilor sociale.

4. Cheltuielile pentru funcționarea, întreținerea și repararea locuințelor de serviciu, precum și cele aferente unui sediu aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice, folosită și în scop personal

Potrivit reglementărilor în vigoare, sunt deductibile limitat cheltuielile pentru funcționare, întreținere și reparații a:

- locuințelor de serviciu, în limita corespunzătoare suprafețelor construite prevăzute de *Legea locuinței nr. 114/1996, republicată*, cu modificările și completările ulterioare, care se măsoară din punct de vedere fiabil cu 10%; și

- sediului social aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice, folosită și în scop personal, în limita corespunzătoare suprafețelor puse la dispoziția societății.

Potrivit regulilor în vigoare suprafața construită majorată cu 10% este un indicator pe baza căruia se deduc cheltuielile aferente locuințelor de serviciu care sunt considerate mijloace fixe destinate spre utilizare de către salariați.

Luând în considerare necesitățile impuse de consolidarea bugetară este necesară revizuirea limitelor fiscale pentru aceste categorii de cheltuieli.

5. Sediile sociale achiziționate în ansambluri de locuințe situate în zone rezidențiale

Din analizele efectuate asupra contribuabililor plătitori de impozit pe profit s-a constatat faptul că, anumiți contribuabili, achiziționează sedii sociale în ansambluri de locuințe, din zone

rezidențiale, pe care în fapt, nu le utilizează exclusiv pentru scopul desfășurării activității economice, utilizându-le și pentru alte scopuri decât cele legate de desfășurarea afacerilor, inclusiv ca locuințe pentru administratori, salariați etc. În prezent, sediul social fiind un mijloc fix destinat activităților administrative, există practica de a deduce integral cheltuielile înregistrate pentru acest activ la calculul rezultatului fiscal pentru cheltuielile de întreținere, funcționare, reparații, amortizare etc.

În situația utilizării de către acționari/asociați, aceste cheltuieli sunt considerate cheltuieli făcute în favoarea acestora, fiind considerate cheltuieli nedeductibile la calculul rezultatului fiscal.

Pentru a combate această practică, este necesară instituirea unei limitări fiscale pentru această categorie de cheltuieli în cazul utilizării sediului social și în alte scopuri decât cele legate de desfășurarea activității economice.

6. Redirecționarea sponsorizărilor/burselor private/altor mijloace financiare și mecanismul de scădere din impozitul pe profit a valorii aferente burselor private

În prezent, cheltuielile cu sponsorizarea și/sau acte de mecenat, burse private, efectuate potrivit legii, sunt cheltuieli nedeductibile la calculul rezultatului fiscal. Valoarea acestor cheltuieli se scade din impozitul pe profit datorat la nivelul valorii minime dintre următoarele:

1. valoarea calculată prin aplicarea a 0,75% la cifra de afaceri;
2. valoarea reprezentând 20% din impozitul pe profit datorat.

În aceeași limită se scad și cheltuielile privind bunurile, mijloacele financiare și serviciile acordate Fondului Națiunilor Unite Pentru Copii - UNICEF, precum și altor organizații internaționale care își desfășoară activitatea potrivit prevederilor unor acorduri speciale la care România este parte.

În situația în care limita fiscală nu a fost utilizată integral în cursul anului fiscal, valoarea rămasă neutilizată poate fi redirecționată, potrivit reglementărilor în vigoare, în termen de 6 luni de la depunerea declarației de impozit pe profit.

Luând în considerare necesitățile impuse de consolidarea bugetară este necesară eliminarea prevederilor care permit redirecționarea începând cu impozitul pe profit aferent anului 2024, precum și eliminarea mecanismului de scădere din impozitul pe profit datorat a valorii aferente cheltuielilor efectuate cu bursele private, acordate potrivit legii, și tratarea acestora în continuare drept cheltuieli sociale cu deductibilitate limitată pentru determinarea rezultatului fiscal.

7. Regimul fiscal al achiziției aparatelor de marcat electronice fiscale

Potrivit regulilor în vigoare cheltuielile reprezentând costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, astfel cum sunt definite *la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, la data punerii în funcțiune, potrivit legii, sunt cheltuieli nedeductibile la calculul rezultatului fiscal. Contribuabilii care achiziționează aparate de marcat electronice fiscale scad costul lor de achiziție din impozitul pe profit datorat pentru trimestrul în care au fost puse în funcțiune, în cazul în care aceștia datorează impozit pe profit trimestrial, sau din impozitul pe profit anual, în cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit. Sumele care nu sunt scăzute din impozitul pe profit se reportează în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea acestor sume se efectuează în ordinea înregistrării lor, în aceleași condiții, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit.

Luând în considerare necesitățile impuse de consolidarea bugetară este necesară eliminarea scăderii costului de achiziție al acestora din impozitul pe profit datorat și tratarea acestora în continuare drept cheltuieli de amortizare.

8. Regulile fiscale privind determinarea cheltuielilor aferente veniturilor neimpozabile

Potrivit art. 25 alin. (4) lit. e) din Codul fiscal, cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile reprezintă cheltuieli nedeductibile. În situația în care evidența contabilă nu asigură informația

necesară identificării acestor cheltuieli, alocarea lor se efectuează prin utilizarea unei metode raționale de alocare sau proporțional cu ponderea veniturilor neimpozabile respective în totalul veniturilor înregistrate de contribuabil.

În cazul contribuabililor care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS), ca urmare a modificărilor aduse reglementărilor contabile, în special prin implementarea IFRS 9 "Instrumente financiare", sunt situații în care evaluarea titlurilor de participare la valoare justă se înregistrează în conturi de rezerve și nu în conturi de venituri.

Totodată, potrivit regulilor generale, la stabilirea rezultatului fiscal se iau în calcul și elementele similare veniturilor, potrivit normelor metodologice, elemente care, potrivit reglementărilor contabile aplicabile, nu sunt înregistrate în conturi de venituri. Prin urmare, sunt situații în care sumele respective sunt luate în calcul pentru determinarea impozitului pe profit, dar nu sunt luate în calcul pentru determinarea ponderii veniturilor neimpozabile în totalul veniturilor înregistrate potrivit art. 25 alin. (4) lit. e) din Codul fiscal.

Sunt sectoare de activitate, îndeosebi în domeniul fondurilor de investiții, unde aceste elemente similare veniturilor au impact asupra valorii cheltuielilor nedeductibile aferente veniturilor neimpozabile, determinate potrivit art. 25 alin. (4) lit. e) din Codul fiscal.

De aceea, mediul de afaceri solicită (cum a fost cazul, prin Asociația Fondurilor de Investiții din România) reglementarea unui tratament fiscal just și pentru această categorie de contribuabili, prin alinierea prevederilor fiscale la modificările aduse reglementărilor contabile, în special prin implementarea IFRS 9 "Instrumente financiare".

9. Ajustările pentru deprecierea creanțelor comerciale

La calculul rezultatului fiscal sunt deductibile ajustările pentru deprecierea creanțelor, înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile, în limita unui procent de 50% din valoarea acestora, dacă creanțele îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. sunt neîncasate într-o perioadă ce depășește 270 de zile de la data scadenței;
2. nu sunt garantate de altă persoană;
3. sunt datorate de o persoană care nu este persoană afiliată contribuabilului;

Sintagma "creanțe" cuprinde toate tipurile de creanțe înregistrate potrivit reglementărilor contabile care pot reprezenta sumele datorate de clienți pentru produse, materiale, mărfuri, debitori etc.

Luând în considerare necesitățile impuse de consolidarea bugetară este necesară reducerea procentului de deducere a ajustărilor respective, concomitent cu restrângerea categoriilor de creanțe pentru care se aplică această limită de deducere.

10. Ajustările pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare deținute de instituțiile financiare nebancale și sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancale – persoane juridice străine, instituțiile de credit, instituțiile de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiile emitente de monedă electronică

Regimul fiscal al ajustărilor pentru depreciere, respectiv al provizioanelor specifice, constituite de instituțiile financiare nebancale și sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancale – persoane juridice străine înscrise în Registrul general, de instituțiile de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, de instituțiile emitente de monedă electronică, precum și de persoanele juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, este stabilit prin prevederile art. 26 alin. (1) lit. d) din Codul fiscal asigurându-se deductibilitate integrală potrivit legilor de organizare și funcționare.

Pentru instituțiile de credit sunt aplicabile prevederile art. 26 alin. (1) lit. e) și f) din Codul fiscal.

Ca urmare a modificărilor cadrului normativ emis de Banca Națională a României, este necesară actualizarea prevederilor mai sus menționate, din următoarele considerente:

- începând cu data de 1 ianuarie 2023, instituțiile financiare nebancale și sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancale – persoane juridice străine aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS). Astfel, pentru

recunoașterea pierderilor așteptate instituțiile financiare nebankare aplică IFRS 9 – *Instrumente financiare*.

Prin urmare, *Regulamentul nr. 5/2012 privind clasificarea creditelor și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit* aplicabil entităților supravegheate de Banca Națională a României, altele decât instituțiile de credit, care stabilea categoriile de active pentru care se constituiau provizioane specifice de risc de credit până la 31 decembrie 2022, a fost abrogat.

Corelat cu aceste modificări contabile, se impune modificarea prevederilor fiscale care reglementează deducerea provizioanelor de către instituțiile financiare nebankare și sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebankare – persoane juridice străine;

- în cazul celorlalte instituții, respectiv instituțiile de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiile emitente de monedă electronică, persoanele juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, se mențin ajustările efectuate potrivit legilor de organizare și funcționare; această modificare este de natură tehnică;

- clarificarea prevederilor privind deducerea ajustărilor pentru pierderi așteptate constituite de către instituțiile de credit.

11. Mecanismul de recuperare a pierderilor fiscale

Potrivit prevederilor art. 31 din Codul fiscal, pierderea anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi. Luând în considerare necesitatea consolidării bugetare se impune reducerea perioadei de recuperare, de la 7 ani la 5 ani, în limita a 70% inclusiv din profiturile impozabile ale perioadei fiscale respective.

12. Raportul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind alocarea profiturilor către sediile permanente

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (3) din Codul fiscal, în scopul determinării rezultatului fiscal, sediul permanent al unei persoane juridice străine este considerat "entitate separată funcțional".

Prevederile cuprinse la acest alineat stipulează faptul că "rezultatul fiscal al sediului permanent se determină prin tratarea acestuia ca persoană separată și prin utilizarea regulilor prețurilor de transfer la stabilirea valorii de piață a unui transfer făcut între persoana juridică străină și sediul său permanent", fără a se face însă referire la Raportul 2010 de atribuire a profiturilor sediilor permanente, emis de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

Aceleași reguli de impozitare sunt prevăzute și pentru situația în care persoanele juridice străine își desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente în România.

13. Regula privind limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic

În prezent, potrivit prevederilor art. 40² alin. (4) din Codul fiscal, costurile excedentare ale îndatorării sunt deductibile integral în limita echivalentului în lei a sumei de 1.000.000 euro, fără a ține seama de relația de afiliere/neafiliere dintre contribuabil și persoana care acordă împrumuturi sau alte forme de finanțare.

Diferența dintre costurile excedentare ale îndatorării și plafonul deductibil prevăzut de lege, reprezentând echivalentul în lei al plafonului de 1.000.000 euro, este dedusă limitat în perioada fiscală în care este suportată, până la nivelul a 30% din baza de calcul stabilită potrivit legii.

Din analizele tranzacțiilor efectuate cu persoane afiliate contribuabililor s-au constatat situații în care prin dobânzile aferente împrumuturilor contractate cu acestea s-a diminuat rezultatul fiscal. În acest context se consideră necesară reducerea limitei de deducere pentru costurile excedentare ale îndatorării aferente persoanelor afiliate de la 1.000.000 euro la 500.000 euro, cu excepția costurilor excedentare ale îndatorării prin care persoanele afiliate finanțează achiziția/productia immobilizărilor în curs de execuție.

14. Regulile privind rezultatul fiscal consolidat în perioada aplicării sistemului de consolidare fiscală

Potrivit regulilor specifice privind consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit, pierderile fiscale înregistrate de un membru al grupului în perioada aplicării sistemului de consolidare fiscală se recuperează din rezultatul fiscal consolidat al grupului. Rezultatul fiscal consolidat al grupului fiscal se determină prin însumarea algebrică a rezultatelor fiscale determinate în mod individual de fiecare membru al grupului fiscal. Rezultatul fiscal consolidat pozitiv este profit impozabil, iar rezultatul fiscal consolidat negativ este pierdere fiscală.

Potrivit regulilor generale de determinare a impozitului pe profit, pierderea anuală, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi. Recuperarea pierderilor se va efectua în ordinea înregistrării acestora, la fiecare termen de plată a impozitului pe profit, potrivit prevederilor legale în vigoare din anul înregistrării acestora. În cazul desființării grupului după perioada prevăzută de lege, pierderile înregistrate și nerecuperate în perioada consolidării fiscale se recuperează de către persoana juridică responsabilă, potrivit art. 31 din Codul fiscal.

În lipsa unei prevederi exprese de reglementare a modului de recuperare a pierderilor înregistrate la nivelul grupului fiscal, poate exista riscul de interpretare în ceea ce privește perioada de recuperare a rezultatului fiscal consolidat anual negativ înregistrat la nivelul grupului fiscal.

Ca urmare a măsurii de abrogare a impozitului specific unor activități, precum și a măsurii de eliminare a prevederilor privind scăderea din impozitul pe profit a valorii aferente burselor private, acordate potrivit legii, sunt necesare și modificări ale mecanismelor fiscale care se corelează cu aceste reguli.

Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

1. Condiția de deținere de către asociați/acționari a trei microîntreprinderi

Potrivit reglementărilor în vigoare, la încadrarea în categoria fiscală de microîntreprindere, condiția de deținere a trei microîntreprinderi se verifică din perspectiva deținerii directe, atât la exercitarea/mentținerea opțiunii, cât și pe parcursul anului fiscal. Prin urmare, sunt situații în care procentul de deținere de 25%, aparent nu este atins, dar, în fapt, în mod indirect, prin persoanele afiliate procentul poate fi depășit.

De asemenea, Banca Mondială, în cadrul Raportului său întocmit în urma analizei efectuate asupra actualei reguli de limitare la trei a numărului de microîntreprinderi în care un acționar/asociat poate deține mai mult de 25% din drepturile de participare sau de vot, opinează că aceasta permite în continuare acționarilor/asociaților unei societăți să își scindeze afacerea, în trei, permițând efectiv unei societăți cu o cifră de afaceri de peste 500.000 EUR accesul la regimul microîntreprinderilor.

Se impune, astfel, întărirea regulilor de combatere a acestor situații prin extinderea verificării deținerii și la deținerea indirectă, pe de o parte, și reducerea numărului de microîntreprinderi deținute de un acționar/asociat afiliat, pentru aplicarea acestui sistem de impozitare, pe de altă parte.

2. Depunerea situațiilor financiare anuale

Din analiza microîntreprinderilor existente în anul 2023, din perspectiva depunerii situațiilor financiare anuale, s-a constatat faptul că un număr de 280.000 de microîntreprinderi nu au depus aceste situații. În lipsa informațiilor din aceste situații nu se pot efectua, analize de risc corespunzătoare. Pentru reducerea acestui risc considerăm necesară instituirea unei condiții, pentru încadrarea în sistemul fiscal al microîntreprinderilor, referitoare la respectarea termenului de depunere acestor situații, dacă există astfel de obligații legale.

3. Situația întreprinderilor legate

Din punct de vedere fiscal, verificarea plafonului veniturilor realizate, se analizează, în prezent, pentru fiecare microîntreprindere, fără a se lua în considerare și alte raporturi speciale existente între microîntreprinderea care aplică sistemul de impunere cu alte microîntreprinderi,

cum este cazul relațiilor dintre «întreprinderi legate», așa cum acestea sunt definite potrivit Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

4. Microîntreprinderile din domeniul HoReCa

Persoanele juridice române care desfășoară activități în domeniul HoReCa nu verifică, în prezent, condițiile de aplicare/ieșire din sistemul de impunere pentru microîntreprinderi, beneficiind de o situație fiscală specială în raport cu alte categorii de persoane juridice române care aplică acest sistem de impunere după verificare condițiilor prevăzute de titlul III din Codul fiscal. Luând în considerare necesitatea consolidării bugetare, se impune eliminarea acestui regim fiscal.

5. Activitățile de intermediere în domeniile asigurărilor și reasigurărilor

Potrivit prevederilor în vigoare, persoana juridică română care desfășoară activități în domeniile asigurărilor și reasigurărilor, al pieței de capital, inclusiv cea care desfășoară activități de intermediere în aceste domenii nu intră sub incidența sistemul de impunere pentru microîntreprinderi. Având în vedere că sunt societăți care realizează venituri conexe din activități de asigurare și reasigurare, cum ar fi de exemplu agențiile de turism, este necesară introducerea unei reguli pentru păstrarea acestora în sfera de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, în situația în care ponderea acestor venituri din activități de asigurare și reasigurare în total venituri este redusă.

6. Inactivitatea temporară

Potrivit regulilor de procedură fiscală o persoană juridică aflată în inactivitate temporară care era microîntreprindere la data înscrierii în registrul comerțului, potrivit prevederilor legale, nu mai efectuează modificări ale vectorului fiscal. Prin urmare este necesară o regulă fiscală pentru această situație.

7. Redirecționarea sponsorizărilor, eliminarea scăderii din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor a sponsorizărilor și a bursei acordate elevilor școlarizați în învățământul profesional-dual și a aparatelor de marcat electronice fiscale

Potrivit reglementărilor în vigoare, microîntreprinderile care efectuează sponsorizări, precum și microîntreprinderile care acordă burse elevilor școlarizați în învățământul profesional-dual, potrivit legii, scad sumele aferente din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor până la nivelul valorii reprezentând 20% din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor datorat pentru trimestrul în care au înregistrat cheltuielile respective.

În cazul în care valoarea stabilită potrivit regulilor menționate mai sus nu a fost utilizată integral, diminuată cu sumele reportate, după caz, microîntreprinderile pot dispune redirecționarea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, în limita diferenței astfel calculate pentru întregul an fiscal, pentru activități de sponsorizare și respectiv, pentru acordarea de burse, în termen de 6 luni de la data depunerii declarației de impozit aferente trimestrului IV, prin depunerea unui formular/unor formulare de redirecționare.

Microîntreprinderile care achiziționează aparate de marcat electronice fiscale scad costul de achiziție aferent lor din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor în trimestrul în care au fost puse în funcțiune, în limita impozitului pe veniturile microîntreprinderilor datorat pentru trimestrul respectiv.

Luând în considerare necesitățile impuse de consolidarea bugetară, se propune eliminarea prevederilor care permit redirecționarea, precum și a mecanismului de scădere a 20% din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor datorat pentru trimestrul în care s-au înregistrat cheltuielile respective.

Impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii

1. Potrivit prevederilor actuale ale Codului fiscal, în cazul contribuabililor pentru care venitul

net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate, conform legii, sunt cheltuieli deductibile limitat, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, pentru acordarea de burse private, cheltuielile de protocol.

2. În prezent, sumele reprezentând contravaloarea abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9311, 9312 sau 9313, plătite în scopul personal al persoanelor fizice care obțin venituri din activități independente, pentru care venitul net anual, se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, indiferent dacă activitatea se desfășoară individual sau într-o formă de asociere, precum și contravaloarea abonamentelor, oferite de același furnizor care acționează în nume propriu sau în calitate de intermediar, ce includ atât servicii medicale, cât și dreptul de a utiliza facilitățile sportive, în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, sunt cheltuieli deductibile în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană.

3. Potrivit prevederilor actuale, în cazul contribuabililor pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, puse în funcțiune în anul de realizare a venitului, este cheltuială nedeductibilă la stabilirea venitului net impozabil, dar se deduce din impozitul datorat.

În cazul persoanelor fizice care realizează venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit Titlului II – Impozit pe profit sau Titlului III – Impozit pe venitul microîntreprinderilor din Codul fiscal, costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, puse în funcțiune în anul de realizare a venitului, se distribuie proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere și se deduce din impozitul datorat de fiecare membru al asocierii.

4. În prezent nu există prevederi referitoare la cheltuielile înregistrate în evidența contabilă, care au fost dovedite ulterior ca fiind fapte de corupție, potrivit legii.

5. În prezent, în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor s-a constatat necesitatea clarificării modalității de aplicare a prevederilor fiscale referitoare la determinarea plafonului lunar neimpozabil de 3 salarii/remunerații, pentru indemnizațiile de delegare, detașare, inclusiv în cazul indemnizației specifice detașării transnaționale și al prestațiilor suplimentare, precum și pentru deplasarea în altă localitate, în țară sau în străinătate, în situația în care perioada respectivă cuprinde luni succesive. Plafonul lunar astfel determinat este avut în vedere și la stabilirea nivelului veniturilor impozabile sau neimpozabile, după caz, precum și al bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale, al bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate și al bazei de calcul al contribuției asiguratorii pentru muncă.

6. Potrivit prevederilor actuale sumele acordate angajaților care desfășoară activități în regim de telemuncă, în limita unui plafon lunar de 400 lei corespunzător numărului de zile din luna în care persoana fizică desfășoară activitate în regim de telemuncă, reprezintă venit neimpozabil și care nu se cuprinde în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii cu încadrarea în plafonul lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de

muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii.

7. Potrivit reglementărilor Codului fiscal în vigoare, sumele reprezentând contravaloarea abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9311, 9312 sau 9313, suportate de angajator pentru angajații proprii, în limita echivalentului în lei a 400 euro anual pentru fiecare persoană, cu încadrarea în plafonul lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii, reprezintă venituri neimpozabile și care nu se cuprind în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii. Totodată echivalentul în lei a 400 de euro anual reprezentând contravaloarea abonamentelor mai sus menționate, suportate de angajat, în nume propriu sau pentru persoanele aflate în întreținerea sa, se deduce la calculul impozitului pe venit.

De asemenea, având în vedere solicitările contribuabililor și ale organelor fiscale s-a identificat necesitatea clarificării tipurilor de abonamente pentru care se acordă tratament fiscal avantajos.

8. Potrivit prevederilor Codului fiscal, în prezent, nu sunt venituri impozabile și nu se cuprind în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite, precum și sumele plătite de angajator pentru educația timpurie a copiilor angajaților.

În cazul sumelor plătite de angajator pentru educația timpurie a copiilor angajaților, dispozițiile actuale din Codul fiscal sunt suspendate până la data de 31 decembrie 2023, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

9. Potrivit prevederilor actuale, în cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, altele decât veniturile din arendă și din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, venitul brut reprezintă venitul impozabil.

Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendarea bunurilor agricole și veniturile din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor aplicabile veniturilor din activități independente.

Persoanele fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal, începând cu anul fiscal următor, califică aceste venituri în categoria venituri din activități independente și le supun regulilor de stabilire a venitului net pentru această categorie.

În cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, pentru care determinarea venitului net se realizează în sistem real, altele decât veniturile din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, în vederea stabilirii impozitului, contribuabilii determină venitul net anual impozabil prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale reportate.

Venitul net din arendă se stabilește la fiecare plată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra veniturii brut.

De asemenea, în prezent se aplică reținerea la sursă a impozitului pe venit numai în cazul veniturilor din arendarea bunurilor agricole indiferent de calitatea juridică a arendașului.

Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale se completează de către contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor, altele decât veniturile din arendă.

10. Prin Legea nr. 309/2022 pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal prevederile art. 100 din Codul fiscal, referitoare la stabilirea venitului impozabil lunar din pensii au fost modificate și completate, în cazul veniturilor din pensii primite ca plată unică sau plăți eșalonate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 411/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale. Astfel, pentru veniturile din pensii obținute în baza prevederilor acestor acte normative, reprezintă venit impozabil sumele care depășesc contribuțiile nete ale participanților din care se deduce plafonul neimpozabil lunar de 2.000 lei. Impozitul pe venit datorat se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului impozabil.

Ulterior, prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, prevederile art. 101 din Codul fiscal, referitoare la calculul și reținerea impozitului pe veniturile din pensii au fost modificate în sensul introducerii unor cote progresive de impozitare a veniturilor din pensii în funcție de modalitatea de stabilire a venitului din pensii, respectiv, venit lunar stabilit ca urmare a aplicării principiului contributivității sau parte din venitul lunar reprezentând componentă necontributivă.

Astfel, s-a identificat necesară clarificarea regulilor de stabilire a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice care realizează venituri din pensii în conformitate cu prevederile Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu completările ulterioare, reprezintă venituri din pensii.

11. Notarii publici au obligația să depună semestrial la organul fiscal teritorial o declarație informativă privind transferurile de proprietăți imobiliare, cuprinzând următoarele elemente pentru fiecare tranzacție: părțile contractante, valoarea înscrisă în documentul de transfer, impozitul pe venitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, taxele notariale aferente transferului.

12. Conform prevederilor legale actuale în cazul veniturilor realizate din activități independente, drepturi de proprietate intelectuală, cedarea folosinței bunurilor și activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru care venitul net anual impozabil se determină în sistem real, pierderea fiscală anuală înregistrată pe fiecare sursă se reportează și se compensează de către contribuabil cu venituri obținute din aceeași sursă de venit din următorii 7 ani fiscali consecutivi. În mod similar pierderea netă anuală rezultată din operațiuni cu câștiguri din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare,

inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din câștiguri din transferul aurului de investiții, definit potrivit legii, se recuperează din câștigurile nete anuale obținute în următorii 7 ani fiscali consecutivi.

13. În prezent, contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume, reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat, în vederea susținerii entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, în cazul în care obțin venituri din România sau din străinătate, din activități independente/activități agricole, din drepturi de proprietate intelectuală, din salarii și asimilate salariilor, din cedarea folosinței bunurilor, din pensii.

14. În prezent, potrivit reglementărilor în vigoare, în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor ca urmare a desfășurării activității în sectoarele construcții, agricultură, industria alimentară și creare de programe pentru calculator, la locul unde se află funcția de bază, cota contribuției de asigurări sociale se reduce cu punctele procentuale corespunzătoare cotei de contribuție la fondul de pensii administrat privat prevăzute în Legea nr. 411/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu posibilitatea de a opta pentru plata integrală a contribuției. Nu există prevederi referitoare la posibilitatea renunțării la opțiune.

15. În prezent sunt exceptați de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, studenții-doctoranzi care desfășoară activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4 - 6 ore convenționale didactice pe săptămână. Dacă realizează venituri precum cele din salarii, activități independente și din activități agricole, sivicultură și piscicultură, pentru aceste venituri datorează contribuție.

16. În prezent, reglementările în vigoare referitoare la stabilirea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale, a contribuției de asigurări sociale de sănătate, și a contribuției asiguratorie pentru muncă pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor, nu conțin reguli pentru regimul fiscal aplicabil în cazul veniturilor în bani și/sau în natură primite de la terți, altele decât avantajele salariale primite de persoanele fizice ca urmare a prevederilor contractului individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, ori a unei relații contractuale între părți, de la alte entități decât angajatorul.

Dispozițiile referitoare la calculul, reținerea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale, a contribuției de asigurări sociale de sănătate, respectiv a contribuției asiguratorie pentru muncă datorate potrivit legii, ce revin angajatorului rezident fiscal român, plătitorilor de venituri sau persoanelor fizice, după caz, nu sunt reglementate și pentru alte cazuri decât cele în care avantajele salariale sunt primite de persoanele fizice ca urmare a prevederilor contractului individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, ori a unei relații contractuale între părți.

17. În prezent persoanele fizice care se află în concedii medicale pentru incapacitate temporară de muncă, acordate în urma unor accidente de muncă sau a unor boli profesionale, precum și cele care se află în concedii medicale acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru indemnizațiile aferente certificatelor medicale, sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Titlul VII - Taxa pe valoarea adăugată

1. În prezent, taxa aferentă cumpărării, închirierii sau leasingului de clădiri/spații de locuit, situate în zone rezidențiale sau în blocuri de locuințe se deduce conform destinației, iar taxa deductibilă aferentă cheltuielilor legate de aceste clădiri/spații de locuit, în cazul în care acestea nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității economice, se ajustează prin livrarea/prestarea către sine.

2. Conform regulilor actuale, importurile efectuate de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316 din Codul fiscal care au obținut certificat de operator economic autorizat, conform art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de amânarea plății TVA în vamă. Astfel, aceste persoane nu plătesc efectiv la organele vamale TVA aferentă importurilor efectuate, ci prin decontul de TVA.

3. În prezent, Autoritatea Vamală Română monitorizează lunar, pe toată perioada de valabilitate a certificatelor de amânare de la plata TVA în vamă emise în baza art. 326 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal coroborate cu cele ale Ordinului ministrului finanțelor nr. 3225/2020, îndeplinirea condiției prevăzute la 326 alin. (4¹) lit. a) din Codul fiscal, de către societățile care au obținut certificate, solicitând lunar organelor fiscale competente și compartimentelor de specialitate ale autorităților publice locale informații cu privire la obligațiile de plată restante înregistrate de respectivele societăți.

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

1. În prezent, nivelul accizelor aplicabil de la data de 1 ianuarie a fiecărui an este nivelul prevăzut în anexa nr. 1, actualizat cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului anterior celui de aplicare, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, comunicată oficial de Institutul Național de Statistică până la data de 15 octombrie.

La momentul actual, termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care accizele devin exigibile. Prin excepție de la această regulă, în ceea ce privește produsele energetice prevăzute la art. 355 alin. (3) lit. a) – e) din Codul fiscal, respectiv benzina cu plumb, benzina fără plumb, motorina, kerosenul și gazul petrolier lichefiat, livrarea din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat se efectuează numai în momentul în care furnizorul deține documentul de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată.

3. Prin Ordonanța Guvernului nr. 4/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru prorogarea unui termen au fost transpuse prevederile Directivei (UE) 2020/262 de stabilire a regimului general al accizelor (reformare). Ulterior, Comisia Europeană a sesizat autoritățile române cu privire la unele neconcordanțe de natură tehnică referitoare la transpunerea în legislația națională a prevederilor acestei Directive.

4. Potrivit Codului fiscal, destinatarii certificați, respectiv expeditorii certificați pot să își desfășoare activitatea în baza unui atestat a cărui valabilitate începe cu data de 1 a lunii următoare celei în care cererea de înregistrare ca destinatar certificat sau expeditor certificat, după caz, a fost aprobată de autoritatea competentă.

5. La momentul actual, Codul fiscal prevede că pentru utilizarea în scutire de la plata accizelor în conformitate cu dispozițiile art. 399 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, motorina trebuie să fie marcată cu marcatorul solvent yellow 124 - identificat în conformitate cu indexul de culori, denumit științific N-etil-N-[2-(1-izobutoxi etoxi) etil]-4-(fenilazo) anilină.

Acest euromarcator este stabilit în baza Deciziei de punere în aplicare (UE) 2017/74 a Comisiei de stabilire a unui marcaj fiscal comun pentru motorine și kerosen.

6. Potrivit Codului fiscal, pentru produsele prevăzute la art. 439 din Codul fiscal, retrase de pe piață, dacă starea sau vechimea acestora le face improprie consumului ori nu mai îndeplinesc condițiile de comercializare, accizele plătite se restituie la cererea operatorului economic.

7. În prezent, operatorii economici plătitori de accize prevăzuți la art. 444 din Codul fiscal au obligația să calculeze accizele și să le evidențieze distinct în factură.

8. Potrivit art. 440 și art. 441 din Codul fiscal, pentru produsele accizabile supuse accizelor nearmonizate, faptul generator intervine la momentul producerii, achiziției intracomunitare sau importului acestora pe teritoriul Comunității, iar exigibilitatea la data recepționării produselor provenite din achiziții intracomunitare, la data efectuării formalităților de punere în liberă circulație a produselor provenite din operațiuni de import sau la data vânzării pe piața internă a produselor provenite din producția internă, după caz.

Alte măsuri fiscale

1. Prin art. XXXV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a fost suspendată aplicarea prevederilor art. 324 alin. (4) - (6) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, începând cu data de 1 ianuarie 2023 și până la data de 31 decembrie 2023 inclusiv.

La art. 324 alin. (4)-(6) din Codul fiscal sunt prevăzute obligații de raportare pentru mai multe categorii de persoane impozabile (declarațiile informative cod 392A, 392B și 393) introduse în contextul necesității calculului Bazei TVA pentru resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene.

2. Prin Legea nr. 296/2023 s-a reglementat implementarea etapizată începând cu 1 ianuarie 2024 a sistemului național privind factura electronică RO e – Factura pentru punerea în aplicare a Deciziei (UE) 2023/1553 a Consiliului din 25.07.2023 de autorizare a României să introducă o măsură specială de derogare de la articolele 218 și 232 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al TVA, publicată în Jurnalul Oficial al UE L188 din data de 27.07.2023. Operatorii economici au sesizat că sistemul național privind factura electronică RO e – Factura nu permite raportarea/transmiterea facturilor pentru anumite operațiuni, precum și faptul că au fost reglementate sancțiuni doar pentru destinatarii facturilor emise fără respectarea noilor dispoziții aplicabile începând cu 1 iulie 2024 și nu și pentru emitenți.

3. Prin Legea nr. 296/2023 prin care s-a reglementat implementarea etapizată începând cu 1 ianuarie 2024 a sistemului național privind factura electronică RO e – Factura nu s-a prevăzut ce se întâmplă în situația în care sistemul nu funcționează.

4. Prin Legea nr. 296 a fost introdusă la art. 439 din Codul fiscal definiția zahărului adăugat în vederea stabilirii produselor supuse accizelor nearmonizate, definiție care include zaharurile din sucuri de fructe neîndulcite, concentrat de suc de fructe și piureuri de fructe

5. Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, impozitul pe veniturile persoanelor fizice încasat la bugetul de stat se alocă pe cote defalcate potrivit necesităților de finanțare potrivit legii.

Referitor la obligația operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, de a dota automatele comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale

Prin Legea nr. 136/2019 pentru abrogarea alin. (1), (2) și (4) ale art. 40 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, cu modificările ulterioare, a fost stabilit termenul până la care operatorii economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, au obligația de a dota automatele comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale, respectiv până la data de 31 decembrie 2019.

Data fiind, în special, complexitatea aspectelor tehnice care trebuiau reglementate la nivelul Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin acte normative succesive (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene și Ordonanța Guvernului nr. 11/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea unor termene), termenul de dotare stabilit inițial a fost prorogat până la data de 31 decembrie 2023.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 355/2023 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost stabilite configurația și caracteristicile tehnice și funcționale ale aparatelor de marcat electronice fiscale integrate în echipamente nesupravegheate de tipul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, în vederea testării și avizării acestora de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București.

La data de 22 noiembrie 2023, Comisia de autorizare a distribuitorilor pentru aparate de marcat electronice fiscale avizate tehnic din cadrul Ministerului Finanțelor a aprobat cererile de autorizare pentru trei distribuitori autorizați de case de marcat specifice echipamentelor nesupravegheate de tipul automatelor comerciale.

Precizăm că, după emiterea autorizațiilor de către Ministerul Finanțelor, pentru implementarea obligației de dotare, este necesară parcurgerea altor etape obligatorii consumatoare de timp, după cum urmează :

- producerea pîrcurilor de marcat electronice fiscale;
- achiziția aparatelor de marcat de către utilizatori;
- fiscalizarea/instalarea efectivă a dispozitivelor fiscale în automatele comerciale, de către distribuitori autorizați de Ministerul Finanțelor sau, după caz de către unități de service acreditate, etapă care presupune deplasarea tehnicienilor de service la fiecare dintre cele cca. 90.000 de automate comerciale care sunt răspândite pe tot teritoriul țării.

Totodată, trebuie avute în vedere și eventualele dificultăți tehnice care pot să apară la momentul instalării dispozitivelor fiscale în automatele comerciale, integrarea casei de marcat într-un automat comercial fiind un proces ce presupune conlucrarea între două dispozitive electronice complexe.

În aceste condiții, finalizarea până la data de 31 decembrie 2023 a procesului de dotare a automatelor comerciale cu aparatele de marcat electronice fiscale este, practic, imposibilă.

Întărirea disciplinei financiare

În urma modificărilor recente în ceea ce privește întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar, reglementată prin Legea nr. 70/2015, prin intermediul cărora au fost instituite o serie de noi reguli cu privire la utilizarea numerarului, au fost semnalate de către mediul de afaceri o serie de aspecte care indică anumite necesități de perfecționare a dispozițiilor legale cu privire la creditarea societăților și utilizarea sumelor din avansuri spre decontare și de adaptare a nivelului plafonului de casă la anumite modele de activitate corespunzătoare marilor rețele comerciale.

Creșterea capacității administrative

În prezent, îndeplinirea unor sarcini și recomandări formulate/trasate de instituții financiare internaționale precum: Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, precum și realizarea unor obiective majore rezultate din politica externă a României pe relația cu OCDE, se realizează cu dificultate în lipsa unor structuri dedicate care să gestioneze în mod operativ și coordonat relația cu aceste organisme în vederea realizării și implementării obiectivelor anterior amintite.

Referitor la Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

Prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementează aspectele referitoare la situațiile financiare anuale.

Unul dintre elementele esențiale ale Legii nr. 82/1991 îl reprezintă reglementarea obligațiilor de a prezenta situații financiare corecte, de a întocmi și utiliza documente justificative și contabile pentru toate operațiunile efectuate, de a le înregistra cronologic în contabilitate precum și de a înregistra în contabilitate elementele de natura activelor și datoriilor, deținute, cu orice titlu și operațiunile economico-financiare efectuate.

Subsecvent Hotărârii Guvernului nr. 930/2021 prin care a fost aprobată Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024, corelativ obiectivului strategic nr. 4 - Limitarea accesului grupurilor de crimă organizată la resurse financiare, respectiv pentru creșterea disciplinei și responsabilității financiar-contabile, a transparenței fiscale și a măsurilor de control

al evidențelor contabile, este indicată actualizarea sancțiunilor contravenționale prevăzute de Legea contabilității nr. 82/1991, republicată.

2.3. Schimbări preconizate

Având în vedere contextul economic actual, care a determinat în principal o scădere a puterii de cumpărare cu impact semnificativ asupra standardelor de viață ale populației precum și faptul că drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar nu au fost majorate în ultimii ani conform prevederilor Legii- cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență se propune majorarea cu 5% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2023.

De asemenea, prin excepție, quantumul salariilor de bază ale personalului didactic, personalului didactic auxiliar precum și ale personalului nedidactic se majorează în anul 2024 cu 20% în două tranșe, respectiv cu 13% începând cu luna ianuarie, diferența fiind acordată începând cu luna august.

În același timp, se propune continuarea aplicării unora dintre măsurile care vizează limitarea cheltuielilor aprobate în anii anteriori, astfel:

- menținerea în anul 2024 a quantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar cel mult la nivelul quantumului acordat pentru luna decembrie 2023, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții;

- în anul 2024, munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru de către personalul din sectorul bugetar încadrat în funcții de execuție sau de conducere, precum și munca prestată în zilele de repaus săptămânal, de sărbători legale și în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, în cadrul schimbului normal de lucru, se va compensa numărul cu timp liber corepunzător;

- neacordarea în anul 2024 a biletelor de valoare, cu excepția tichetelor de creșă, reglementate de Legea nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, și nici a premiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017; prin excepție, în anul 2024 se pot acordă premii pentru promovii și colectivele tehnice care au obținut performanțe deosebite la acțiunile sportive internaționale și naționale oficiale, pentru elevii, studenții, cercetătorii și profesorii care au obținut distincții la olimpiadele internaționale și concursurile internaționale și naționale pe discipline de învățământ și pentru profesorii care i-au pregătit pe aceșii, cu încadrare în doborâșul bugetar;

- menținerea în anul 2024 a anumitor categorii de drepturi de care beneficiază personalul militar, polițiștii și polițiștii de penitenciar, care nu fac parte din solda lunară brută/salariul brut, la nivelul lunii decembrie 2023;

- menținerea în anul 2024 a quantumului compensației bănești, respectiv al alocației valorice pentru drepturile de hrană, valoarea financiară anuală a normelor de echipare și valoarea financiară a drepturilor de echipament se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna decembrie 2023.

- numărul maxim de posturi finanțat în anul 2024 din fonduri publice de către instituțiile și autoritățile publice, indiferent de modul de finanțare și subordonare să fie stabilit astfel încât să se asigure plata integrală a drepturilor de natură salarială acordate în condițiile legii cu încadrarea în cheltuielile de personal. Ordonatorii de credite vor stabili numărul maxim de posturi care se finanțează, cu respectarea celei condiționări;

În anul 2024, începând cu data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, cu excepția posturilor unice.

Prin excepție, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum aprobat în ședința Guvernului se poate aproba organizarea de concursuri sau examene pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile și autoritățile publice, cu justificarea necesității și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate cu această destinație în buget, respectiv prin memorandum aprobat în ședința Guvernului, inițiat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile publice locale.

Pentru posturile pentru care s-a afișat selecția dosarelor și pentru posturile unice, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se pot continua procedurile de ocupare a acestora, conform prevederilor în vigoare la acea dată.

Tranșele aferente anului 2023 din sumele prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din instituțiile și autoritățile publice, care fac obiectul plății eșalonate, reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, precum și tranșa aferentă anului 2023 din sumele reprezentând drepturi de natură salarială restante stabilite în favoarea personalului din sistemul justiției prin acte administrative ale ordonatorilor de credite, a cărei plată este reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2019 privind eșalonarea plății drepturilor salariale restante pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, neplătite până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se plătesc eșalonat sau se pot converti în titluri de stat cu valoarea nominală de 1.000 lei, începând cu anul 2024, în tranșele prevăzute pentru acest an.

Aceste prevederi se aplică și în ceea ce privește tranșele aferente anului 2023 din sumele prevăzute prin hotărâri judecătorești devenite executorii, având ca obiect acordarea de daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale pentru plata eșalonată a sumelor prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea unor drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, reglementate prin actele normative prevăzute la același alineat.

- pentru a avea un tratament unitar în ceea ce privește plata drepturilor de natură salarială și a sumelor reprezentând daune-interese moratorii, stabilite prin hotărâri judecătorești, este necesar ca și plata sumelor stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii în perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2024, să se realizeze după o procedură similară celei stabilită pentru hotărârile judecătorești devenite executorii până la data de 31 decembrie 2023;

- neacordarea de ajutoare, plăți compensatorii și pensii;

- majorarea în anul 2024, cu 13,8%, a următoarelor drepturi și indemnizații:

- indemnizațiile prevăzute de Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportați în țară în condiții în care au fost în prizonieri, republici;

- drepturile prevăzute de Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția indemnizațiilor prevăzute în art. 1 din aceeași lege;

- drepturile prevăzute de Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republici, cu modificările și completările ulterioare;

- drepturile prevăzute de Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare;
- indemnizațiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- indemnizațiile prevăzute de Legea nr. 309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961, cu modificările și completările ulterioare;
- indemnizațiile stabilite în baza Legii recunoașterii pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului-Lupeni - august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.
- ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor, acordat în temeiul Legii nr. 578/2004 privind acordarea unui ajutor lunar pentru soțul supraviețuitor, cu modificările ulterioare;
- indemnizațiile reparatorii lunare, potrivit art. 4 alin. (2) și art. 7 din Legea nr. 226/2011 privind reparațiile morale și materiale pentru fostele cadre militare active, îndepărtate abuziv din armată în perioada 23 august 1944-31 decembrie 1961, cu modificările și completările ulterioare;
- menținerea în anul 2024 în plată la nivelul acordat/cuvenit pentru luna decembrie 2023 a următoarelor drepturi:
 - indemnizația prevăzută de Legea nr. 109/2005 privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber profesionist a artiștilor interpreți sau execuțanți din România, republicată;
 - cuantumul indemnizației președintelui Consiliului Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice prevăzută de Legea nr. 16/2000 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național al Organizațiilor de Pensionari și al Persoanelor Vârstnice, republicată;
 - cuantumul indemnizațiilor acordate membrilor Academiei Române, membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România, membrilor Academiei de Științe Medicale din România, membrilor Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și membrilor Academiei de Științe Tehnice din România;
 - cuantumul sprijinului material acordat urmașilor membrilor Academiei Române și urmașilor membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România;
 - drepturile prevăzute de Legea nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare.

Se propune ca în anul 2024, rentele viagere prevăzute la art. 64 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, să se acorde în cuantumul aflat în plată în luna decembrie 2023.

Se propune prorogarea până la data de 1 ianuarie 2025 a termenului prevăzut la art. II din Legea nr. 322/2022 pentru completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000.

Se propune ca în anul 2024, cuantumul lunar al indemnizației de merit prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare, să se mențină la nivelul din luna decembrie 2023, de 6.240 lei.

Se propune ca în anii 2024-2025 să se acorde reduceri de tarife sau, după caz, gratuități, numai în limita a 3 călătorii dus-întors sau 6 călătorii simple, la facilitățile de transport prevăzute de următoarele acte normative:

a) art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 210 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 privind organizarea judecătorească și procurorilor;

c) art. 1, art. 2 alin. (1), (2) și (4), art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (1), (2) și (3), art. 5, art. 8 alin. (1), (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 11 alin. (1) și art. 12 din Ordonanța Guvernului nr. 112/1999 privind călătoriile gratuite în interes de serviciu și în interes personal pe căile ferate române, republicată, cu modificările ulterioare.

Se propune continuarea măsurii de disponibilizare la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a minim 10% din valoarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament aprobate pentru ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, care la data de 31 octombrie înregistrează în execuția bugetară la unele titluri din clasificarea economică ale unui capitol bugetar, cu excepția cheltuielilor aferente finanțării externe nerambursabile, plăți sub 50% din valoarea creditelor bugetare aprobate.

Se propune interzicerea, în anul 2024, a achiziționării, preluării în leasing sau închirierii de autoturisme, mobilier și aparatură birotică, de către autoritățile și instituțiile publice, indiferent de modul de finanțare și subordonare.

Prevederile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în anul 2024.

În situații temeinic justificate din punct de vedere economic și social, prin excepție de la prevederile alin. (1), Guvernul poate aproba, prin memorandum încheierea de angajamente legale pentru categoriile de proiecte care intră sub incidența prevederilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu încadrare în bugetul aprobat.

În vederea finalizării obiectivelor de investiții pentru care au fost alocate sumele prevăzute în anexa 7/03 la Legea bugetului de stat pe anul 2023, nr. 368/2022, este necesar ca sumele rămase neutilizate să rămână la dispoziția autorităților locale.

Se propune ca în anul 2023 ordonatorii principali de credite cu rol de beneficiari să fie autorizați să modifice în proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, anexe la buget, creditele de angajament și creditele bugetare aferente anilor anteriori, cu încadrarea în valoarea totală a contractelor/deciziilor/ordinelor de finanțare.

Întrucât prevederile art. XII¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2018 și-au atins scopul, este necesară abrogarea acestui articol.

Prin derogare de la prevederile art. 29 alin. (5) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare prim-ministrul și ministrul finanțelor semnează o declarație de răspundere prin care se atestă, exclusiv, corectitudinea și integralitatea informațiilor din Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2024 - 2026.

De asemenea, prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (4) din Legea nr. 69/2010, republicată, prim-ministrul și ministrul finanțelor semnează o declarație ce atestă exclusiv încadrarea proiectului de buget pe anul 2024 și perspectiva 2025 - 2027 în țintele, obiectivele și prioritățile asumate prin Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2024 - 2026.

Termenul prevăzut la articolul 11 din Legea nr. 133/2019 pentru înființarea Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 15 iulie 2019, cu modificările ulterioare, se prorogă până la data de 1 ianuarie 2025.

Se propune prorogarea, până la data de 1 ianuarie 2025 a termenului de intrare în vigoare a prevederilor art. III din Legea nr. 210/2022 pentru modificarea art. 1 alin. (2) din Decretul-lege

nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și pentru stabilirea unor măsuri necesare aplicării Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

Se propune prorogarea până la data de 1 ianuarie 2025 a termenului de intrare în vigoare a prevederilor art. 32¹ alin. (1), (2), (3) și (4) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale.

Se propune ca prevederile art. XXI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2023 să fie aplicabile și bugetelor activităților finanțate integral din venituri proprii.

Prin derogare de la prevederile art. 134 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare și ale art. 147 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, în anul 2024 finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, minimum% din cheltuielile bugetului general consolidat.

Prevederile art. 49 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, se aplică începând cu anul 2025.

În aplicarea prevederilor art. 23 alin. (1) lit. f), art. 63 alin. (4), art. 78 alin. (8), art. 83 alin. (15), art. 131 alin. (11), art. 138 alin. (5), (6), (7) și (9), art. art. 139 alin. (2) lit. d), alin. (3) și (7), art. 179 alin. (7), art. 207 alin. (4) lit. e) și g), alin. (5), (9) și (11), art. 217 alin. (3), art. 218 alin. (4) și (6) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, în anul 2024, prin ordin al ministrului educației se aprobă derularea de programe-pilot, în limita fondurilor aprobate prin legea bugetară anuală.

Prevederile art. 139 alin. (1), (2) lit. a) - c), (4) și (9) - (16) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2024.

Finanțarea Programului-pilot aprobat în aplicarea prevederilor art. 77 alin. (4) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, se asigură de la bugetul de stat din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, în limita sumei de 1.139.400 mii lei, aprobată într-o poziție distinctă în anexă la Legea bugetului de stat pe anul 2024. Repartizarea sumelor pe unități/subdiviziuni administrative-teritoriale și pe unități de învățământ, precum și normele metodologice de aplicare a Programului-pilot, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației.

Prevederile art. 216 alin. (19) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, se aplică începând cu anul universitar 2025-2026.

Se propune prorogarea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 509/2006 privind acordarea de miere de albine ca supliment nutritiv pentru preșcolari și elevii din învățământul primar de stat, privat și confesional până la data de 1 ianuarie 2025.

Se propune prorogarea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 236/2020 pentru stimularea producătorilor agricoli care comercializează produsele agricole primare, produse pescărești și de acvacultură până la data de 1 ianuarie 2025.

Se propune prorogarea termenului prevăzut la art. 210 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, pentru data de 1 ianuarie 2025.

Se propune suspendarea aplicării Legii nr. 5/2021 privind Statutul personalului profesionist operativ de intervenție din cadrul serviciilor civile care asigură asistență publică medicală de urgență și prim ajutor calificat, până la 1 ianuarie 2025.

Se propune suspendarea, începând cu data de 1 ianuarie 2024 și până la 1 ianuarie 2025, a aplicării prevederilor 34-35 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar.

Se propune prorogarea până la 1 decembrie 2024 a termenului prevăzut la art. III din Legea nr. 352/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2011 privind înființarea Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier.

La elaborarea și aprobarea bugetelor locale, în completarea sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate de la bugetul de stat pentru finanțarea serviciilor sociale din sistemul de protecție a copilului, finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, finanțarea cheltuielilor de funcționare ale unităților de îngrijire la domiciliu, ale centrelor de zi de îngrijire și recuperare, ale căminelor pentru persoane vârstnice, precum și pentru finanțarea indemnizațiilor îngrijitorilor informali și a drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav, autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din surse proprii, cel puțin la nivelul cotelor stabilite de dispozițiile legale, diferența de fonduri necesare finanțării integrale a acestor cheltuieli.

Prin derogare de la prevederile art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2024, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.

Prin derogare de la prevederile art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2024, pensiile de serviciu stabilite în condițiile legii nu se actualizează cu rata medie anuală a inflației.

În anul 2024, cuantumul ecotichetului acordat prin Programul privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, 2020 - 2024 este în sumă maximă de 10.000 lei.

În anul 2024, cuantumul primei de casare acordate prin Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național 2020 – 2024 este în sumă de maxim 3.500 lei pentru achiziționarea unei motociclete noi sau a unui autovehicul nou în schimbul casării unui autovehicul uzat, respectiv 5.000 lei pentru achiziționarea unui autovehicul nou în schimbul casării a două autovehicule uzate. Prima de casare se acordă numai în cazul în care beneficiarul deține în proprietate autovehicolul uzat pentru o perioadă mai mare de 3 ani.

În anul 2024, finanțarea care se acordă prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională este în sumă de 10.000 lei/ solicitant.

Modalitatea legală de modificare, prin notificare, în scopul prelungirii duratei proiectelor și al clarificării obligațiilor părților în contextul declarării acestora ca nefuncționale și nefinalizate, va face obiectul unor instrucțiuni emise de autoritățile de management, până la data de 31 decembrie 2023. Fiecare AM va clarifica aceste aspecte în funcție de program și nevoi, acționând în termeni de eficiență și cu respectarea condițiilor și dispozițiilor prevăzute în contracte/decizii/ordinele de finanțare și legislația aplicabilă.

Se prorogă până la data de 31 iulie 2024, următoarele termenele prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2023:

- Termenul de 31 decembrie 2023 până la care autoritățile de management ale programelor 2021 – 2027 trebuie să încheie contracte de finanțare/să emită decizii de finanțare pentru etapa II a proiectelor/operațiunilor care îndeplinesc cerințele de etapizare, cu asigurarea continuității implementării astfel încât să asigure continuitatea implementării acestora cu data de 1 ianuarie 2024 și pentru a evita eventualele blocaje ce ar fi generate din întreruperea finanțării.

- Termenul de 31 decembrie 2023 până la care contractele de finanțare pentru proiectele etapizate trebuie încheiate de către autoritățile de management ale programelor regionale 2021 - 2027.

Măsurile aferente procesului de închidere a programelor operaționale 2014-2020 reprezintă obiective de importanță strategică pentru România, iar pentru aceasta procedurile aferente trebuie să permită maximizarea absorbției fondurilor alocate în această perioadă de programare.

Măsurile de prorogare sunt necesare în vederea eliminării riscului de blocaj financiar la nivelul beneficiarilor cu consecințe negative asupra fluxului financiar la nivelul proiectelor, în condițiile în care data de 31 decembrie 2023 reprezintă termenul limită pentru eligibilitatea din fonduri europene nerambursabile a cheltuielilor efectuate și plătite de beneficiari în cadrul proiectelor finanțate prin programele operaționale din cadrul financiar multianual 2014-2020.

În vederea corelării termenului de utilizare a sprijinului, respectiv 12 luni de la data fiecărei alimentări cu data ultimei tranșe acordate în cadrul măsurii de sprijin, respectiv decembrie 2023, este necesară abrogarea termenului expres instituit pentru semnarea deciziei de finanțare, având în vedere faptul că autoritatea de management a Programului Incluziune și Demnitate Socială, în virtutea atribuțiilor sale, poate încheia decizia de finanțare și în lipsa instituirii unui termen expres prin raportare la reglementările europene aplicabile. În acest sens, se abrogă alin.(3) al art. 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit informațiilor comunicate de către Ministerul Afacerilor Interne privind sumele decontate de la bugetul de stat pentru acoperirea cheltuielilor cu măsurile imediate acordate cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, este necesară suplimentarea alocării financiare care poate fi decontată pe bază de cost unitar din cadrul Programului operațional Capital uman 2014-2020 cu cel puțin 29.000.000,00 milioane euro contribuție UE, astfel încât impactul bugetar asupra bugetului de stat să fie semnificativ redus.

Suplimentarea alocării financiare care poate fi decontată pe bază de cost unitar din cadrul Programului operațional Capital uman 2014-2020 este efectuată în baza economiilor estimate la nivelul proiectelor finalizate și/sau care se află în derulare la nivelul Programului operațional Capital Uman 2014-2020.

În acest sens, pentru utilizarea resurselor financiare disponibile din alocarea REACT-EU, a fost introdusă în Programul operațional Capital Uman 2014-2020 o nouă axă prioritară (AP 11 - REACT EU CARE - Măsuri imediate pentru acordarea de sprijin cetățenilor proveniți din zona conflictului armat din Ucraina), cu o alocare de 29.000.000 euro, reprezentând 100% contribuție din partea Uniunii Europene.

Astfel, va fi valorificată flexibilitatea prevăzută de Regulamentul (UE) 2022/562 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 aprilie 2022, prin care pot fi finanțate cheltuieli cu persoanele strămutate din Ucraina, prin realocarea rapidă a fondurilor disponibile pentru acest sprijin de urgență, în contextul în care nu sunt posibile transferuri între programe.

Având în vedere necesitatea asigurării unei mai bune conformări a contribuabililor din perspectiva îndeplinirii obligațiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022, necesare continuării activității cu efect direct atât în ceea ce privește colectarea veniturilor la bugetul general consolidat al statului, cât și în ceea ce privește susținerea unei economii active, iar pe de altă parte, protejarea bugetului de stat prin împiedicarea efectuării unor operațiuni cu rea-credință în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale prevăzute de lege, prin proiectul de act normativ se propun următoarele:

Redefinirea monitorizării transporturilor rutiere pe teritoriul național a bunurilor cu risc fiscal ridicat, și a transporturilor rutiere internaționale de bunuri.

Astfel: - transportul rutier pe teritoriul național al bunurilor cu risc fiscal ridicat - transportul rutier la nivel național pe drumurile publice, având punctul de plecare și punctul de sosire pe teritoriul României, al bunurilor stabilite ca fiind din categoria celor cu risc fiscal ridicat prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, indiferent de modul de organizare a transportului

- transportul rutier internațional de bunuri - transportul rutier de bunuri de pe teritoriul unui stat membru sau de pe teritoriul unei țări terțe către teritoriul național și transportul de bunuri inițiat pe teritoriul național către teritoriul unui stat membru sau către teritoriul unei țări terțe;

Completarea Art. 4 cu privire la introducerea în cadrul componentelor care fac parte din Sistemului RO e-Transport, după cum urmează:

Art. 4 alin (1) lit. a¹) module informatice puse gratuit la dispoziție organizatorului transportului de Centrul Național pentru Informații Financiare din cadrul Ministerului Finanțelor, pentru a furniza informații cu privire la poziționarea mijlocului de transport prin utilizarea dispozitivelor de tip terminal de telecomunicații

Art. 4 alin (1) lit. b¹) dispozitive care transmit date de geolocalizare a mijlocului de transport, dispozitive de tip terminal de telecomunicații care utilizează tehnologii de poziționare și transmisie de date prin satelit, pe care este instalat software-ul furnizat de Centrul Național pentru Informații Financiare, utilizat pentru monitorizarea traseului de transport al bunurilor

Pentru a se asigura transmiterea datelor de poziționare a autovehiculului, au fost stabilite responsabilități și măsuri coercitive, astfel:

Operatorul de transport rutier este obligat să echipeze vehiculul de transport cu dispozitive de tip terminal de telecomunicații care utilizează tehnologii de poziționare și transmisie de date prin satelit în situația în care vehiculul de transport nu este dotat cu echipamente proprii de poziționare.

Conducătorul mijlocului de transport are obligația să pornească dispozitivul de poziționare înainte de începerea transportului pe teritoriul național, și să îl țină în funcțiune până la locul de livrare declarat pe teritoriul național sau după părăsirea teritoriului național.

Având în vedere observațiile rezultate din activitatea Agenției Naționale de Administrare Fiscală au fost stabilite obligații suplimentare operatorului de transport să pună la dispoziția conducătorului auto codul UIT primit conform prevederilor art. 8 alin (2) din OUG nr. 41/2022 și conducătorul vehiculului de transport să prezinte, la solicitarea organelor competente codul UIT aferent transportului.

Deși obligațiile prevăzute în prezenta modificare a OUG 41/2022 intră în vigoare la data publicării, se propune ca sancțiunile contravenționale să se aplice începând cu data de 1 iulie 2024.

Prevederi referitoare la consolidarea fiscală

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și art. III din Legea 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung

Impozitul pe profit

1. *Impozitul minim pe cifra de afaceri și impozitul suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale*

Se propune:

- eliminarea sintagmei „care nu sunt cuprinse în indicatorul I” referitoare la veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale;

- clarificarea determinării cifrei de afaceri pentru grupul fiscal;

- introducerea unei reguli antiabuz pentru înstrăinarea imobilizărilor/activelor luate în calculul impozitului minim și impozitului suplimentar datorat de persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale prin instituirea unei obligații de a păstra în patrimoniu activele care intră în formula de calcul a impozitului minim sau suplimentar cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. Aceasta regulă se propune a fi instituită pentru evitarea situațiilor în care cuantumul impozitului este influențat de indicatorul „valoarea imobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024, respectiv începând cu prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024”, indicator care diminuează baza impozabilă.

2. Aplicarea facilității scutirii de impozit a profitului reinvestit pentru aparate de marcat electronice fiscale

Abrogarea prevederilor art. 22 alin. (10¹) din Codul fiscal, referitoare la interdicția de aplicare a facilității fiscale pentru profitul reinvestit în cazul achizițiilor de aparate de marcat electronice.

Pentru achiziția de aparate de marcat electronice fiscale încetează neaplicarea facilității privind scutirea de impozit a profitului reinvestit, începând cu data de 1 ianuarie 2024, luând în considerare faptul că începând cu această dată costul de achiziție al aparatelor respective nu se mai scade din impozitul pe profit, urmând ca acesta să se înregistreze pe cheltuieli sau să se recupereze prin amortizarea fiscală.

3. Regimul fiscal al cheltuielilor privind creșele, grădinițele și educația timpurie

Se propune includerea cheltuielilor privind funcționarea creșelor și grădinițelor, precum și a decontărilor privind cheltuielile aferente educației timpurii pentru copiii angajaților în cadrul dispozițiilor aplicabile cheltuielilor sociale. Totodată, sumele achitate de contribuabil pentru plasarea copiilor angajaților în unități de educație timpurie, conform legislației în vigoare, se limitează la nivelul sumei de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil.

1. Cheltuielile pentru funcționarea, întreținerea și reparațiile locuințelor de serviciu și a celor aferente unui sediu aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice

Se propune modificarea regimului de deducere limitată, la calculul rezultatului fiscal, pentru cheltuielile de funcționare, întreținere și reparare a locuințelor de serviciu corespunzătoare suprafeței construite prevăzute de lege pentru locuințele de serviciu, prin eliminarea majorării, în cotă de 10%, a suprafeței respective.

Se propune modificarea regimului de deducere limitată, la calculul rezultatului fiscal, pentru cheltuielile de funcționare, întreținere și reparare a unui sediu aflat în locuința proprietate personală a unei persoane fizice care este folosită și în scop personal, de la deducerea corespunzătoare suprafețelor puse la dispoziția contribuabilului în baza contractelor încheiate între părți, la deducerea în limita a 50% din valoarea acestora.

2. Sediile sociale achiziționate în clădiri individuale de locuit/ansambluri de locuințe situate în zone rezidențiale

Se reglementează deducerea la calculul rezultatului fiscal a 50% din cheltuielile de funcționare, întreținere, reparații și amortizare aferente unui sediu social, care sunt înregistrate în legătură cu sediile sociale achiziționate de contribuabili în clădiri de locuințe sau în clădiri individuale de locuit, din ansambluri rezidențiale, definite potrivit prevederilor legale, sedii sociale care nu sunt utilizate exclusiv pentru desfășurarea activității economice a acestor contribuabili.

Totodată, în cazul utilizării sediilor sociale, aflate în patrimoniul contribuabilului, de către acționari sau asociați, se clarifică faptul că aceste cheltuieli sunt nedeductibile la calculul

rezultatului fiscal.

3. Eliminarea mecanismului de scădere din impozitul pe profit a cheltuielilor reprezentând burse private, a mecanismului de redirecționare a sponsorizărilor/actelor de mecenat/ burselor private/altor mijloace financiare, precum și eliminarea mecanismului de scădere din impozitul pe profit a valorii aferente burselor private, din cadrul bunurilor, mijloacelor financiare și serviciilor acordate Fondului Națiunilor Unite Pentru Copii - UNICEF și altor organizații internaționale

Se propune reducerea impactului cheltuielilor cu bursele private asupra impozitului pe profit. Bursele private nu se mai scad din impozitul pe profit și se deduc în limita unei cote de până la 5% aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului, precum și în limita unei sume de 1.500 lei pentru fiecare bursă acordată.

Totodată, se propune eliminarea mecanismului de scădere din impozitul pe profit datorat prin redirecționarea valorii rămase neutilizate pentru cheltuielile efectuate cu sponsorizările și actele de mecenat, privind bunurile, mijloacele financiare și serviciile acordate Fondului Națiunilor Unite Pentru Copii - UNICEF și altor organizații internaționale.

7. Schimbarea regimului fiscal al achiziției aparatelor de marcat electronice fiscale

Începând cu data de 01.01.2024, cheltuielile reprezentând costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la data punerii în funcțiune, potrivit legii, vor fi cheltuieli deductibile la calculul rezultatului fiscal. Costul lor de achiziție nu se mai scade din impozitul pe profit datorat pentru trimestrul în care au fost puse în funcțiune, în cazul în care contribuabilii datorează impozit pe profit trimestrial, sau din impozitul pe profit anual, în cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit. Sumele reportate potrivit prevederilor în vigoare până la 31.12.2023 se vor putea scădea doar din impozitul fiscal al anului 2023.

8. Regulele fiscale privind determinarea cheltuielilor aferente veniturilor neimpozabile

Se propune ca, pentru determinarea ponderii veniturilor neimpozabile în totalul veniturilor, potrivit art. 25 alin. (4) lit. e) din Codul fiscal, contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară și care înregistrează evaluarea titlurilor de participare la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global, ca urmare a aplicării opțiunii irevocabile de a recunoaște astfel titlurile de participare, să ia în calcul și sumele reprezentând diferențe din evaluare/reevaluare care se regăsesc în creditul conturilor de rezerve ca urmare a vânzării/cesiunii titlurilor de participare.

9. Ajustările pentru deprecierea creanțelor comerciale

Începând cu data de 1 ianuarie 2024, se propune deducerea ajustărilor pentru deprecierea creanțelor, înregistrate potrivit reglementărilor contabile aplicabile, reprezentând sume datorate de clienții interni și externi pentru produse, semifabricate, materiale și, mărfuri vândute, lucrări executate și servicii prestate, în limita unui procent de 30% din valoarea acestor ajustări, concomitent cu restrângerea categoriilor de creanțe pentru care se aplică această limită de deducere.

10. Ajustările pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare deținute de instituțiile financiare nebancaare și sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancaare, persoane juridice străine, instituțiile de credit, instituțiile de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiile emitente de monedă electronică

Se propun modificări privind categoriile de active financiare deținute pentru care se vor acorda deduceri aferente ajustărilor pentru pierderi așteptate.

Pentru instituțiile financiare nebancaare și pentru sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancaare, persoane juridice străine înscrise în Registrul general, se reglementează

categoriile de active pentru care se deduc ajustările pentru pierderile așteptate, înregistrate potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară aplicabile, respectiv:

- credite acordate clienței, alta decât instituțiile de credit, cu excepția operațiunilor fără recurs;
- valori de recuperat de la cliență (alta decât instituțiile de credit);
- creanțe aferente operațiunilor reverse repo efectuate cu cliența (alta decât instituțiile de credit);
- creanțe din operațiuni de leasing financiar, cu excepția celor care sunt în relație cu instituțiile de credit.

Aceste modificări vor fi luate în considerare inclusiv la definitivarea anului fiscal 2023.

Pentru instituțiile de credit persoane juridice române și pentru sucursalele din România ale instituțiilor de credit – persoane juridice străine se reglementează activele financiare pentru care se deduc ajustările pentru pierderi așteptate.

Având în vedere aceste modificări pentru instituțiile financiare nebancale, sucursalele din România ale instituțiilor financiare nebancale – persoane juridice străine și instituțiile de credit se impune efectuarea unor corelări tehnice referitoare la deducerea ajustărilor efectuate, potrivit legii de organizare și funcționare, de către celelalte instituții, respectiv: instituții de plată persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată, instituții emitente de monedă electronică, persoane juridice române care acordă credite legate de serviciile de plată. Astfel, pentru aceste categorii de contribuabili se mențin regulile actuale referitoare la deducerea ajustărilor efectuate potrivit legii de organizare și funcționare. Această modificare este de natură tehnică.

11. Mecanismul de recuperare a pierderilor fiscale

Din necesități de consolidare bugetară se propune pentru pierderea anuală:

- reducerea perioadei de recuperare din profiturile impozabile obținute, de la 7 ani consecutivi la 5 ani consecutivi, începând cu cea stabilită în anul 2024, respectiv cu anul fiscal modificat care începe în anul 2024,
- limitarea la 70% inclusiv din profiturile impozabile ale perioadei fiscale respective.

12. Raportul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind alocarea profiturilor către sediile permanente /sediile permanente desemnate

Având în vedere faptul că, România urmează să adere la OCDE, este necesară completarea prevederilor art. 36 alin. (3) și art. 37 alin. (3) din Codul fiscal cu o referință la aplicarea prevederilor cuprinse în Raportul 2010 al OCDE privind atribuirea profiturilor sediilor permanente.

13. Reguli privind limitarea deductibilității dobânzii și a /altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic

Pentru costurile excedentare ale îndatorării rezultate din tranzacții/operațiuni care nu finanțează achiziția/producția imobilizărilor în curs de execuție/activelor stabilite potrivit art. 18¹ alin. (3) și (12), respectiv art. 18³ alin. (2) și (9) și care sunt efectuate cu persoane afiliate, definite potrivit art. 7 pct. 26, se propune a fi deduse, într-o perioadă fiscală, până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 500.000 euro. Totodată, se propune ca valoarea costurilor totale excedentare ale îndatorării rezultate din tranzacții/operațiuni efectuate atât cu persoane afiliate, cât și cu persoane neafiliate, care pot fi deduse într-o perioadă fiscală, să nu depășească plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 1.000.000 euro. Diminuarea plafonului deductibil la echivalentul în lei al sumei de 500.000 euro, în condițiile menționate, are în vedere necesitățile impuse de consolidarea bugetară și de susținere a procesului investițional pentru mediul de afaceri.

De asemenea, pentru aplicarea celor două plafoane deductibile, au fost introduse reguli de alocare a costurilor totale excedentare ale îndatorării reportate pe tranzacții/operațiuni efectuate cu persoane afiliate care nu finanțează achiziția/producția imobilizărilor în curs de execuție/activelor stabilite potrivit art. 18¹ alin. (3) și (12), respectiv art. 18³ alin. (2) și (9),

respectiv cu persoane neafiliate.

Plafonul de 500 000 euro aferent costurilor excedentare ale îndatorării efectuate cu persoane afiliate nu se aplică instituțiilor de credit –persoane juridice române, sucursalelor din România ale instituțiilor de credit –persoane juridice străine, instituțiilor financiare nebancale și întreprinderilor de investiții definite potrivit legii.

14. Reguli privind rezultatul fiscal consolidat în perioada aplicării sistemului de consolidare fiscală

Pentru clarificarea perioadei de recuperare a rezultatului fiscal consolidat anual negativ înregistrat în perioada aplicării sistemului de consolidare fiscală și pentru reducerea riscului de neconformare, se propune ca rezultatul fiscal consolidat negativ să se recupereze potrivit regulilor generale prevăzute la art. 31 din Codul fiscal.

După desființarea grupului, se propune ca rezultatele fiscale consolidate negative, înregistrate și nerecuperate în perioada consolidării fiscale, să se recupereze de către persoana juridică responsabilă, potrivit art. 31, pe perioada rămasă, cuprinsă între anul înregistrării pierderii fiscale și limita celor 7 ani/5 ani.

Ca urmare a propunerii de abrogare a măsurii privind impozitul specific unor activități, precum și a celei de eliminare a prevederilor privind scăderea din impozitul pe profit a valorii aferente burselor private, acordate potrivit legii, se modifică regulile fiscale care se corelează cu aceste noi prevederi.

Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

1. Condiția de deținere de către asociați/acționari a trei microîntreprinderi

În scopul întăririi regulilor de prevenire a fragmentării afacerilor prin care se urmărește accesul la aplicarea regimului de impozitare a microîntreprinderilor, se extinde analiza condiției actuale de deținere directă de către asociați/acționari a peste 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot și la deținerea indirectă.

În același timp, pentru că sistemul de impozitare este unul favorabil se propune și reducerea numărului de microîntreprinderi deținute de un acționar/asociat, pentru aplicarea acestui sistem de impozitare la o singură microîntreprindere.

Măsura propune restrângerea sferei de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderilor având în vedere necesitățile de consolidare bugetară precum și respectarea de către România a termenelor și jaloanelor stabilite prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) în domeniul reformei fiscale.

2. Condiția privind depunerea situațiilor financiare anuale

Se propune instituirea unei condiții legate de obligația depunerii la termen a situațiilor financiare anuale pentru încadrarea în sistemul fiscal al microîntreprinderilor. Verificarea aplicării condiției se efectuează pe baza unei proceduri aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.

3. Situația întreprinderilor legate

Se reglementează ca în cazul în care o microîntreprindere se găsește în relații speciale, cu alte persoane juridice române, care conduc la încadrarea acestora în categoria «întreprinderilor legate», definite potrivit Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, condiția legată de stabilirea valorii plafonului de 500.000 euro să se verifice pe baza veniturilor însumate pentru toate întreprinderile legate, inclusiv cu cele ale persoanei care verifică îndeplinirea condițiilor de microîntreprindere.

4. Microîntreprinderile din domeniul HoReCa

Începând cu data de 1 ianuarie 2024, se abrogă prevederile speciale referitoare la persoanele juridice române care desfășoară activități în domeniul HoReCa.

Se propune ca aceste persoane juridice române să aplice regulile generale ale sistemului de impunere pentru microîntreprinderi, inclusiv în ceea ce privește verificarea condițiilor de încadrare sau de ieșire din sistemul de impunere pentru microîntreprinderi.

Întrucât pentru anul fiscal 2023 microîntreprinderile din domeniul HoReCa au fost exceptate, potrivit legii, de la îndeplinirea condițiilor de încadrare în acest sistem, se propune ca microîntreprinderile care au desfășurat activități în domeniul HoReCa, până la data de 31 decembrie 2023, să aplice condiția de a nu mai fi fost plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, începând cu anul fiscal 2024.

5. Activități de intermediere în domeniile asigurărilor și reasigurărilor

Se propune introducerea, pentru persoanele juridice române care realizează venituri conexe din activități de asigurare și reasigurare, unei reguli pentru păstrarea acestora în sfera de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, în situația în care au realizat venituri din activitatea de distribuție de asigurări/reasigurări în proporție de până la 15% inclusiv din veniturile totale.

7. Inactivitatea temporară

Se propune o regulă fiscală pentru persoana juridică aflată în inactivitate temporară, respectiv că acestea rămân în sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor pentru întreaga perioadă în care înregistrează această situație de inactivitate, urmând ca la data înscrierii în Registrul Comerțului a mențiunii de reluare a activității, să verifice dacă îndeplinește condițiile prevăzute pentru aplicarea acestui sistem.

8. Redirecționarea sponsorizărilor, eliminarea scăderii din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor a sponsorizărilor, a burselor acordate elevilor școlarizați în învățământul profesional - dual și a aparatelor de marcat electronice fiscale

Se propune:

- eliminarea redirecționării valorii rămase neutilizate pentru cheltuielile efectuate cu sponsorizările;
- eliminarea scăderii din impozitul pe veniturile microîntreprinderilor a sponsorizărilor, burselor acordate elevilor școlarizați în învățământul profesional - dual și a aparatelor de marcat electronice fiscale.

9. Măsuri tehnice

Sunt propuse și măsuri tehnice, necesare pentru corelarea legislativă a modificărilor reglementate.

Impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii

1. În cazul contribuabililor pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, se propune eliminarea din categoria cheltuielilor deductibile limitat a cheltuielilor de sponsorizare și/sau mecenat, acordate potrivit legii. Totodată, se reglementează faptul că acestea nu sunt cheltuieli deductibile.

2. Având în vedere numeroasele solicitări formulate de contribuabili și organele fiscale, se clarifică categoria de furnizori care pot oferi abonamente care includ dreptul de a utiliza facilitățile sportive, în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic și, după caz, servicii medicale, în nume propriu, respectiv în calitate de intermediari. Astfel, în cazul contribuabililor care determină venitul net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, sunt deductibile sumele reprezentând contravaloarea abonamentelor, plătite în scopul personal al contribuabilului, indiferent dacă activitatea se

desfășoară individual sau într-o formă de asociere, în limita echivalentului în lei a 100 euro anual pentru fiecare persoană, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile CAEN 9311, 9312 sau 9313, care acționează în nume propriu în cazul abonamentelor care includ dreptul de a utiliza facilitățile sportive, în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, ori în calitate de intermediari pentru serviciile medicale, în cazul în care abonamentele respective includ și servicii medicale.

Totodată, se propune modificarea plafonului anual de la echivalentul în lei a 400 euro, la echivalentul în lei a 100 euro, în cazul acestor abonamente.

3. Se propune abrogarea prevederii referitoare la nedeductibilitatea cheltuielilor efectuate cu costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, puse în funcțiune în anul respectiv, potrivit legii. Aceste cheltuieli fiind efectuate în cadrul activității pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, se supun condițiilor generale pe care trebuie să le îndeplinească o cheltuială pentru a putea fi deductibilă.

În corelare cu această măsură se abrogă reglementarea privind deducerea din impozitul datorat de persoanele fizice care realizează venituri pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate a sumelor reprezentând costul de achiziție al aparatelor de marcat electronice fiscale, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, puse în funcțiune în anul respectiv.

4. Se propune introducerea în categoria cheltuielilor nedeductibile în cazul venitului realizat din activități pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, a cheltuielilor înregistrate în evidența contabilă, care au fost dovedite ulterior ca fiind legate de fapte de corupție, potrivit legii. Sumele astfel constatate majorează venitul brut, conducând la recalcularea obligațiilor fiscale datorate.

Măsura are în vedere faptul că, în procesul de aderare al României la OCDE, este necesar să fie efectuate demersurile ce se impun pentru a adera la Convenția OCDE privind combaterea corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997 și intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999 (Convenția anti-mită), precum și de a adera la o serie de instrumente juridice ale OCDE, între care se regăsește Recomandarea Consiliului OCDE pentru măsuri fiscale în vederea combaterii în continuare a corupției funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor economice internaționale [OECD/LEGAL/0371].

5. În cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor se propune clarificarea modalității de determinare a plafonului lunar neimpozabil de 3 salarii/remunerații, pentru indemnizațiile de delegare, detașare, inclusiv în cazul indemnizației specifice detașării transnaționale și prestațiile suplimentare, precum și pentru deplasarea în altă localitate, în țară sau în străinătate, în cazul în care aceste situații cuprind perioade din luni succesive. Astfel, plafonul se calculează distinct pentru fiecare lună prin raportarea celor 3 salarii/remunerații la numărul de zile lucrătoare din luna respectivă, iar rezultatul se multiplică cu numărul de zile corespunzător fiecărei luni din perioada de delegare/detașare/desfășurare a activității în altă localitate, în țară sau în străinătate.

Plafonul lunar astfel determinat, se utilizează și la stabilirea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale, al bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate și al bazei de calcul al contribuției asiguratorii pentru muncă.

Măsura are în vedere clarificarea modului de calcul al plafonului lunar neimpozabil de 3 salarii/remunerații având în vedere solicitările contribuabililor și cele ale organelor fiscale.

6. Având în vedere încetarea situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, se propune abrogarea prevederilor potrivit cărora sumele acordate angajaților care desfășoară activități în regim de telemuncă, în limita unui plafon lunar de 400 lei corespunzător numărului de zile din luna în care persoana fizică desfășoară activitate în regim de telemuncă, reprezintă venit neimpozabil și care nu se cuprinde în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii cu încadrarea în plafonul lunar de cel mult 33% din salariul de

bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordată/acordat potrivit legii.

7. Având în vedere numeroasele solicitări formulate de contribuabili și organele fiscale, se clarifică categoria de furnizori care pot oferi abonamente care includ dreptul de a utiliza facilitățile sportive, în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic și, după caz, servicii medicale, în nume propriu, respectiv în calitate de intermediari.

Totodată, se propune reducerea plafonului anual de la echivalentul în lei a 400 euro, la echivalentul în lei a 100 euro, în cazul acestor abonamente, atât în situația în care acestea sunt suportate de angajator pentru angajații proprii, cât și în situația în care sunt suportate de angajat, în nume propriu sau pentru persoanele aflate în întreținerea sa.

În vederea acordării deductibilității contravalorii acestor abonamente, la calculul impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor, în cazul în care acestea sunt suportate de angajat, în nume propriu sau pentru persoanele aflate în întreținerea sa, pentru a permite particularizarea documentelor depuse în vederea acordării deducerii, în funcție de situația proprie a fiecărui contribuabil, documentele justificative nu sunt prevăzute și/sau prezentate limitativ și nu sunt formulare tipizate. Cu titlu de exemplu, documentele trebuie să ateste dovada achitării de către angajat a contravalorii abonamentului la care se face referire, încadrarea activității furnizorului de servicii în codurile CAEN expres prevăzute de lege, beneficiarul serviciilor furnizate, respectiv angajatul sau persoana aflată în întreținere. Acestea se păstrează de către angajator, în vederea prezentării entităților cu atribuții de control.

Măsura are în vedere asigurarea resurselor necesare bugetului general consolidat.

8. Se propune includerea în plafonul lunar neimpozabil și care nu se cuprinde în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, sau din solda lunară/salariul lunar a următoarelor venituri/avantaje:

- sumele suportate de către angajator pentru plasarea copiilor angajaților proprii în unități de educație timpurie, potrivit legii, în limita stabilită de acesta, dar nu mai mult de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil. În cazul sumelor plătite direct de către angajat, acestea se acordă de către angajator, în limita aceluiași plafon, pe baza documentelor justificative prezentate de angajat;
- diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite.

În cazul sumelor acordate angajaților proprii pentru plasarea copiilor acestora în unități de educație timpurie se aduc următoarele clarificări:

- sumele plătite direct de către angajat pentru plasarea copiilor în unități de educație timpurie, se decontează de către angajator pe baza documentelor justificative prezentate de angajat, în limita aceluiași plafon de cel mult de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil.

Suma se acordă unui singur părinte, la un singur angajator, prin prezentarea unei declarații pe propria răspundere din partea părintelui. În situația în care desfășoară activitate la mai mulți angajatori, angajatul are obligația să declare că nu beneficiază de astfel de plăți de la un alt angajator.

9. Se propune modificarea regimului fiscal aplicabil în cadrul categoriei de venituri din cedarea folosinței bunurilor, în sensul simplificării acestuia.

Măsuri propuse:

a) reglementarea cheltuielilor deductibile determinate prin aplicarea cotei forfetare de 20% asupra venitului brut, în cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, altele decât veniturile obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea;

b) reducerea cotei forfetare de cheltuieli de la 40% la 20%, în cazul veniturilor din arendarea bunurilor agricole;

c) eliminarea obligației de trecere la aplicarea sistemului real de impunere, prin calificarea acestora ca venituri din activități independente, în cazul derulării unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere la sfârșitul anului fiscal și introducerea modalității de determinare a

venitului net anual, prin aplicarea cotei forfetare de cheltuieli, indiferent de numărul de contracte care generează astfel de venituri;

Astfel, în cazul contribuabililor care la sfârșitul anului fiscal 2023 realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere, începând cu anul fiscal următor, acestea sau, după caz, plătitorii de venit stabilesc venitul net anual prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor forfetare de 20%.

d) eliminarea dreptului la opțiune pentru determinarea venitului net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate pentru veniturile realizate din cedarea folosinței bunurilor;

Astfel, începând cu veniturile aferente anului 2024, în cazul contribuabililor care au exercitat opțiunea pentru determinarea venitului net anual în sistem real și se află în perioada celor 2 ani fiscali consecutivi de aplicare a acesteia sau, după caz, li se aplică prevederile referitoare la reînnoirea opțiunii, venitul net anual se stabilește de către aceștia sau plătitorii de venit, după caz, prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor forfetare de 20%.

e) introducerea aplicării reținerii la sursă a impozitului pe venit în toate situațiile în care există un plătitor, persoană juridică sau altă entitate care are obligația de a conduce evidență contabilă.

Măsura se aplică în cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, altele decât veniturile obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală. În cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele din arendarea bunurilor agricole și din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, venitul net se stabilește la fiecare plată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 20% asupra acestuia. În cazul veniturilor din arendarea bunurilor agricole acest regim se aplică indiferent de calitatea juridică a arendașului;

f) eliminarea obligației privind completarea și depunerea „Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - Capitolul II. Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate” (formular 212), pentru venitul estimat, în vederea determinării impozitului pe venit, de către contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor, de la plătitori persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă. Obligația se menține în vederea stabilirii contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Astfel, începând cu veniturile aferente anului 2024, venitul net se determină prin aplicarea cotei forfetare și în cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor pentru care în anul fiscal precedent contribuabilii au optat sau, după caz, au avut obligația determinării venitului net anual în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

În cazul veniturilor obținute din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală cuprinsă între una și 5 camere inclusiv, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea, se mențin regulile fiscale în vigoare.

Măsurile propuse au ca obiectiv aplicarea unui regim fiscal unitar și simplu în cadrul categoriei de venituri din cedarea folosinței bunurilor, fapt ce conduce la simplificarea administrării impozitului rezultat din această activitate și la creșterea conformării voluntare a contribuabililor.

De asemenea, măsurile propuse au condus la efectuarea unor corelații de natură tehnică precum și la instituirea unor dispoziții tranzitorii.

10. Având în vedere modificările și completările aduse art.100 și 101 din Legea nr.227/2015, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 309/2022 pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, în vederea corelării prevederilor acestor articole, se propune clarificarea regimului fiscal aplicabil veniturilor din pensii private, în sensul în care, pentru aceste venituri se aplică cota de impozitare de 10% asupra venitului impozabil reprezentat de partea care depășește contribuțiile nete ale participanților la care fiecare fond de pensii acordă un singur plafon de venit neimpozabil.

11. Având în vedere Acordul de servicii de consultanță rambursabile încheiat între Ministerul Finanțelor și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în îndeplinirea angajamentului de reformare a cadrului legislativ din domeniul dezvoltării proprietății, asumat

de Guvernul României prin P.N.R.R., în cazul Investiției I7 – Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal parte a Componentei C8. "Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii" s-a prevăzut ca și măsură "un sistem informatic care permite implementarea unui model automat de evaluare a proprietăților".

Din analizele efectuate în acest sens și, ținând cont de faptul că notarii publici au un rol esențial legat de impozitul pe transferurile de proprietăți, a rezultat, așa cum a precizat și Banca Mondială în recomandările din Livrabilul 2(a) – "Raport conținând inventarierea și analiza datelor disponibile și a surselor de informații relevante pentru administrarea impozitelor pe proprietate și evaluarea proprietăților", necesitatea cuprinderii în Declarația informativă privind impozitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimonial personal (D208), a unor informații suplimentare cu privire la numărul cadastral al proprietății imobiliare, precum și modificarea frecvenței de transmitere, respectiv lunar.

12. Se propune reducerea de la 7 ani la 5 ani a perioadei în care se recuperează pierderea fiscală înregistrată în cazul veniturilor/câștigurilor realizate din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală și din activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru care venitul net anual impozabil se determină în sistem real, respectiv câștiguri nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din câștiguri din transferul aurului de investiții, definit potrivit legii. Totodată se propune compensarea sumelor reprezentând pierdere, cu veniturile nete anuale obținute din aceeași sursă de venit, în limita a 70%.

Pierderile fiscale anuale înregistrate în anii precedenți anului 2024, rămase necompensate la data de 31 decembrie 2023, se compensează din veniturile/câștigurile nete anuale realizate începând cu anul 2024, pe perioada rămasă din cei 7 ani, în limita a 70% din veniturile/câștigurile nete anuale respective. Pentru aplicarea limitei de 70%, pierderile fiscale anuale înregistrate în anii precedenți anului 2024, rămase necompensate la data de 31 decembrie 2023, se cumulează cu pierderile fiscale anuale înregistrate începând cu anul 2024.

Pierderile anuale se raportează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 5 ani sau, după caz, pe perioada rămasă de recuperat din cei 7 ani consecutivi ulteriori anului înregistrării pierderilor respective.

13. De la 01 ianuarie 2024, se propune menținerea prevederilor potrivit cărora contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume, reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat, în vederea susținerii entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, numai în cazul persoanelor fizice care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor din România sau care își desfășoară activitatea în România și care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor din străinătate.

Totodată, începând cu 01 ianuarie 2024 contribuabilii nu mai pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, în cazul în care obțin venituri din România sau din străinătate, din activități independente/activități agricole, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor, din pensii.

În cazul contribuabililor care realizează venituri din activități independente/activități agricole, din drepturi de proprietate intelectuală, din cedarea folosinței bunurilor, precum și venituri din pensii, se menține dreptul de a redirecționa această sumă din impozitul pe venit aferent veniturilor realizate în anul 2023.

În situația în care contribuabilii, alții decât cei care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor și care, potrivit legii, aveau dreptul de a dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit anual datorat, anterior intrării în vigoare a acestui act normativ, au solicitat distribuția sumei de 3,5% pentru o perioadă de 2 ani, pot redirecționa această sumă din impozitul pe venit aferent veniturilor realizate în anul 2023. Pe cale de consecință, începând cu impozitul pe venit aferent veniturilor realizate în anul 2024, opțiunea privind distribuția sumei de 3,5% pentru o perioadă de 2 ani rămâne valabilă doar în cazul în care a fost exercitată de contribuabili care realizează venituri din salarii și asimilate

salariilor, nemaifiind aplicabilă în cazul contribuabililor care realizează alte venituri pentru care era prevăzută posibilitatea exercitării acestei opțiuni.

În corelare cu această măsură se propune abrogarea din Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal a prevederilor referitoare la posibilitatea redirectionării unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venitul din pensii datorat, în vederea susținerii entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.

Măsura are în vedere asigurarea resurselor necesare bugetului general consolidat.

14. În cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor ca urmare a desfășurării activității în sectoarele construcții, agricultură, industria alimentară și creare de programe pentru calculator, se reglementează posibilitatea renunțării la opțiunea privind plata integrală a contribuției de asigurări sociale și revenirea la facilitatea fiscală, respectiv cota redusă cu punctele procentuale corespunzătoare cotei de contribuție la fondul de pensii administrat privat prevăzute în Legea nr. 411/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Regulile privind exercitarea, respectiv renunțarea la opțiune, se stabilesc de angajator prin regulamentul intern sau, după caz, prin alt document intern emis de acesta.

15. Prevederile referitoare la exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a studenților-doctoranzi care desfășoară activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, se modifică în corelare cu prevederile Legii învățământului superior nr. 199/2023. În situația în care aceștia realizează venituri precum cele din salarii, activități independente și din activități agricole, sivecultură și piscicultură, pentru aceste venituri datorează contribuție.

16. Se propune instituirea unui regim fiscal pentru stabilirea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale, a contribuției de asigurări sociale de sănătate și a contribuției asiguratorie pentru muncă pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor în bani și/sau în natură primite de la terți, similar regimului fiscal aplicabil avantajelor salariale primite de persoanele fizice de la alte entități decât angajatorul, ca urmare a prevederilor contractului individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege ori a unei relații contractuale între părți, după caz.

Calculul, reținerea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale, a contribuției de asigurări sociale de sănătate, respectiv a contribuției asiguratorie pentru muncă datorate potrivit legii, revin angajatorului rezident fiscal român, plătitorilor de venituri sau persoanelor fizice, după caz.

17. Se propune includerea în categoria veniturilor supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate a sumelor reprezentând indemnizații de asigurări sociale de sănătate, acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, cu modificările și completările ulterioare.

Măsura are în vedere asigurarea resurselor necesare bugetului general consolidat.

18. Clarificări/Corelări de natură tehnică

În cazul persoanelor care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor, atât pentru calculul impozitului, cât și pentru stabilirea bazei de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, se propun:

- clarificări cu privire la modul de determinare a plafonului lunar de 10.000 de lei, până la care se acordă facilitățile fiscale prevăzute de Codul fiscal în situația în care în cursul unei luni, persoanele fizice realizează venituri din salarii și asimilate salariilor ca urmare a desfășurării activității în sectoarele construcții, agricultură, industria alimentară și creare de programe pentru calculator, la locul unde se află funcția de bază, pentru o fracție de lună.

- corecție tehnică a prevederii de la art. 78 alin. (2) lit. a) pct. v) din Codul fiscal, prin înlocuirea trimiterii la art. 77 alin. (3), cu art. 77 alin. (5), întrucât textul vizează persoanele în întreținere.

Totodată, se propune reglementarea unor aspecte tehnice prin care se aduc clarificări cu privire la luna/perioada în care se consideră venituri impozabile/neimpozabile și care nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale și contribuției de asigurări

sociale de sănătate, în limita plafonului lunar de cel mult 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din solda lunară/salariul lunar acordat/acordată potrivit legii, unele avantaje acordate de angajator. Se propune clarificarea modului de determinare a contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate, deductibile la calculul impozitului pe venit datorat în cazul determinării în sistem real a venitului net anual impozabil realizat din activități independente, respectiv a contribuției de asigurări sociale datorată deductibilă la determinarea în sistem real a venitului net anual impozabil obținut din drepturi de proprietate intelectuală.

Se clarifică nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată utilizat în aplicarea unor prevederi din cuprinsul Titlului V – Contribuții sociale obligatorii din Codul fiscal.

Ținând seama de modificarea nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată, în cursul anului 2023, pentru aplicarea unitară a prevederilor Titlului V – Contribuții sociale obligatorii din Codul fiscal, în cazul veniturilor din activități independente, drepturi de proprietate intelectuală, asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit Titlului II sau Titlului III, cedarea folosinței bunurilor, activități agricole, silvicultură și piscicultură, investiții și din alte surse, se propune clarificarea nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată utilizat la stabilirea contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate, pentru acest an fiscal.

Titlul VII - Taxa pe valoarea adăugată

1. Se propune ca, după obținerea unei derogări de la aplicarea Directivei 2006/112/CE, să se limiteze la 50% dreptul de deducere a taxei aferente cumpărării, închirierii sau leasingului de clădiri/spații de locuit, indiferent de destinația acestora, situate în zone rezidențiale sau în blocuri de locuințe și a taxei aferente cheltuielilor legate de aceste clădiri/spații de locuit, în cazul în care acestea nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității economice.

2. Având în vedere că unul dintre obiectivele politicii fiscal-bugetare îl constituie creșterea eficienței colectării obligațiilor bugetare, în scopul asigurării unei mai bune încasări la bugetul de stat a taxei pe valoarea adăugată, se propune eliminarea facilității de amânare de la plata în vamă a TVA pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 316, care au obținut certificat de operator economic autorizat conform art. 38 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului. Măsura eliminării acestei facilități ar conduce la reorientarea acestor operatori către utilizarea cu preponderență a procedurilor simplificate de vămuire, respectiv depunerea unei declarații vamale prin utilizarea vămuirii centralizate sau a înscrierii în evidențele declarantului, cu efecte asupra facilitării comerțului și asupra reducerii timpilor de așteptare în vamă.

3. Se propune ca, în vederea obținerii certificatului de amânare de la plata TVA în vamă, pentru anumite obligații bugetare restante solicitantii să pună la dispoziția autorității vamale o declarație pe propria răspundere potrivit căreia nu înregistrează astfel de obligații.

Titlul VIII - Accize și alte taxe speciale

1. Se propune eșalonarea în două etape a actualizării cu creșterea prețurilor de consum din ultimele 12 luni, calculată în luna septembrie a anului 2023, față de perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, a nivelului accizelor pentru produsele de la nr. crt. 10 - 12 din anexa nr. 1 la titlul VIII - Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, aplicabil în anul 2024.

2. Prin proiectul de act normativ se propune completarea art. 345 alin. (3) din Codul fiscal, în sensul în care, pe lângă produsele energetice prevăzute la art. 355 alin. (3) lit. a) – e) din Codul fiscal, și în cazul vinurilor spumoase, băuturilor fermentate, altele decât bere și vinuri, cu excepția celor pentru care este prevăzut un nivel de accize zero, produselor intermediare și alcoolului etilic, livrarea din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate

de către destinatarul înregistrat să se efectueze numai în momentul în care furnizorul deține documentul de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată.

3. În vederea conformării cu cele sesizate de către Comisia Europeană cu privire la unele neconcordanțe de natură tehnică referitoare la transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2020/262 de stabilire a regimului general al accizelor (reformare), se impune modificarea prevederilor de la art. 406 alin. (2) și (3), art. 408 alin. (2) și art. 418 alin. (2) din Codul fiscal.

4. Prin proiectul de act normativ se propune ca valabilitatea atestatului de destinatar certificat, precum și a atestatului de expeditor certificat să înceapă de la data emiterii, după ce autoritatea competentă a aprobat cererea de înregistrare ca destinatar certificat sau expeditor certificat, după caz.

5. Prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/197 a Comisiei din 17 ianuarie 2022 de stabilire a unui marcaj fiscal comun pentru motorine și kerosen, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 31/52 din 14.02.2022, a fost stabilit un nou marcator fiscal comun, cu denumirea comercială ACCUTRACE™ PLUS, utilizat pentru marcarea motorinelor și a kerosenului, în sensul Directivei 95/60/CE privind marcarea fiscală a motorinelor și a kerosenului.

Decizia stabilește o perioadă de tranziție de 24 de luni, care se încheie la data de 18 ianuarie 2024, în decursul căreia se permite statelor să utilizeze fie solventul Yellow 124, fie ACCUTRACE™ PLUS. Această perioadă de tranziție are în vedere o implementare facilă a noului marcator și posibilitatea statelor membre de a epuiza stocurile existente de Solvent Yellow 124 până la data de 18 ianuarie 2024.

Proiectul de act normativ vizează implementarea în legislația națională a prevederilor Deciziei de punere în aplicare (UE) 2017/74 a Comisiei, prin înlocuirea actualei substanțe folosite pentru marcarea motorinei utilizate în scopul scutit de la art. 399 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, respectiv Solvent Yellow 124, cu noul Euromarcator, cu denumirea comercială ACCUTRACE™ PLUS.

De asemenea, prin proiectul de act normativ se prevede o perioadă de tranziție, în decursul căreia, operatorii economici utilizează pentru marcarea motorinei scutite de la plata accizelor în temeiul art. 399 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, atât marcatorul Solvent Yellow 124 cât și marcatorul ACCUTRACE™ PLUS, astfel încât începând cu 18 ianuarie 2024, motorina să fie exclusiv marcată cu marcatorul ACCUTRACE™ PLUS.

6. Prin proiectul de act normativ se propune completarea prevederilor privind exceptarea de la plata accizelor pentru produsele prevăzute la art. 439 din Codul fiscal, în situația în care acestea sunt acordate în mod gratuit în scop de reclamă în cadrul campaniilor promoționale, ca mostre pentru încercarea produselor sau pentru demonstrații la punctele de vânzare, accizele plătite putând fi restituite la cererea operatorului economic.

7. Se propune modificarea prevederilor privind obligația operatorilor economici plătitori de accize prevăzuți la art. 444 din Codul fiscal de a evidenția distinct acciza în factură, în sensul că aceasta intervine doar în situația operatorilor economici care produc și comercializează în România produsele prevăzute la art. 439 și care au obligația de a emite factură conform art. 319 din Codul fiscal, având în vedere faptul că există situații în care nu este obligatorie emiterea unei facturi.

8. În vederea asigurării efectivității măsurii instituite prin Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, de aplicare a unei accize nearmonizate pentru băuturile nealcoolice cu zahăr adăugat începând cu 1 ianuarie 2024, se propune instituirea unei excepții de la faptul generator și exigibilitatea accizelor în cazul băuturilor nealcoolice cu zahăr adăugat aflate în stoc la data de 1 ianuarie 2024..

Alte măsuri fiscale

1. Se propune prelungirea perioadei privind suspendarea depunerii declarațiilor informative prevăzute la art. 324 alin. (4), (5) și (6) din Codul fiscal, până la data de 31 decembrie 2026, având în vedere că începând cu anul 2021 s-a modificat metodologia de calcul a Bazei TVA

și vor avea loc inspecții din partea Comisiei Europene pentru anii anteriori, ceea ce va putea permite, relativ ușor, reintroducerea obligației de depunere a acestor declarații informative (392A, 392B și 393).

2. Se propune exceptarea de la obligația de raportare/transmitere în/prin sistemul național privind factura electronică RO e – Factura a facturilor simplificate, a facturilor emise pentru operațiuni efectuate către persoane impozabile nestabilite și neînregistrate în scopuri de TVA în România, precum și a facturilor ce nu fac obiectul normelor de facturare din România. Totodată, se propune stabilirea unor amenzi egale pentru emitent și destinatar, în cazul în care factura nu este emisă/primită prin sistem, respectiv 15% din valoarea totală a facturii.

3. Se propune stabilirea unor soluții în situația în care nu funcționează sistemul național privind factura electronică RO e – Factura.

4. Se propune ca impozitul pe veniturile din pensii, din dobânzi, din jocuri de noroc și din dividende, datorat de persoanele fizice, încasat la bugetul de stat, începând cu data de 1 ianuarie 2024, să nu se redistribuie și să se rețină integral în același buget pentru acoperirea necesităților de finanțare potrivit legii.

5. Se propune eliminarea din definiția zahărului adăugat a zaharurilor din sucuri de fructe neîndulcite, concentrat de suc de fructe și piureuri de fructe, având în vedere că acestea nu afectează sănătatea în aceeași măsură ca celelalte tipuri de zaharuri adăugate.

Referitor la obligația operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede, după caz, de a dota automatele comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale

Având în vedere că la această dată operatorii economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale, riscă să fie sancționați pentru nerespectarea obligației de dotare a acestora cu aparate de marcat electronice fiscale, în condițiile în care obligația nu a putut fi adusă la îndeplinire din motive care nu le sunt neimputabile, se impune adoptarea măsurilor necesare astfel încât sancțiunile prevăzute de lege să nu poată fi aplicate pentru o perioadă limitată de timp.

Astfel, se propune amânarea aplicării sancțiunii prevăzute la art. 11 alin.(1) lit.f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 1 octombrie 2024.

După expirarea acestui interval, sancțiunea poate fi aplicată doar pentru faptele săvârșite începând cu data de 1 octombrie 2024.

Măsura are în vedere amânarea cu nouă luni a aplicării sancțiunii prevăzute de lege pentru nedotarea automatelor comerciale cu aparate de marcat electronice fiscale (raportat la termenul obligatoriu de dotare în vigoare la această dată), pentru a permite producerea, achiziționarea și fiscalizarea acestor dispozitive.

De asemenea, se clarifică faptul că, în cazul operatorilor economici care desfășoară și alte activități pentru care legea prevede obligativitatea utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale, măsura se aplică exclusiv pentru activitatea de livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale ce funcționează pe bază de plăți cu cardul, precum și de acceptatoare de bancnote sau monede.

În condițiile în care la această dată,

- cadrul legal necesar implementării aparatelor de marcat electronice fiscale specifice automatelor comerciale este complet,
- Ministerul Finanțelor a început eliberarea autorizațiilor de distribuție pentru modele de aparate de marcat dedicate echipamentelor nesupravegheate de tipul automatelor comerciale,

se impune păstrarea termenului obligatoriu de dotare a operatorilor economici prevăzut de legislația în vigoare.

Considerăm că, o nouă modificare a termenului care marchează momentul obligării la dotarea cu aparate de marcat, ar putea genera un ritm de implementare redus, iar acest aspect ar afecta negativ impactul pe care această măsură îl poate avea în combaterea fenomenului de evaziune fiscală în domeniul comerțului cu amănuntul și a prestărilor de servicii către populație și implicit asupra veniturilor încasate la bugetul de stat.

Prin promovarea acestei măsuri, legiuitorul arată că este determinat să definitiveze, într-un termen realist, dar cât mai scurt, procesul de dotare cu aparate de marcat electronice fiscale a operatorilor economici care efectuează livrări de bunuri sau prestări de servicii prin intermediul automatelor comerciale.

Întărirea disciplinei financiare

În vederea evitării apariției unor disfuncționalități în activitatea marilor rețele comerciale, cât și în activitatea specifică a unor contribuabili, se propune modificarea și completarea Legii nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 9 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- definirea supermagazinelor și hipermagazinelor prin completarea art.2, concomitent cu stabilirea unui plafon diferențiat în cazul acestor entități prin modificarea art. 4² alin.(1), astfel încât activitatea acestora să nu întâmpine dificultăți din perspectiva utilizării infrastructurii existente;
- stabilirea unui plafon zilnic de 5000 lei, stabilit pentru fiecare persoană care a primit avansuri spre decontare, în vederea corelării cu prevederile art. 3 alin.(4), în cazul plăților din avansuri spre decontare;
- modificarea art. 4 alin.(1) și (4), astfel încât operațiunile de primiri ori restituiri de împrumuturi sau alte finanțări, indiferent de natura și destinația acestora, să se realizeze numai prin instrumente de plată fără numerar, corelativ cu instituirea unei sancțiuni pentru nerespectarea acestei prevederi prin completarea art. 12;
- abrogarea art. 7 și completarea art. 8, în vederea realizării unor corelări tehnice cu măsurile propuse și prevederile existente.

Creșterea capacității administrative

Constituirea posibilității de a se suplimenta numărul de posturi, inclusiv al celor de conducere, la nivelul Ministerului Finanțelor peste numărul de posturi aprobat, respectiv peste procentul de posturi de conducere stabilit la nivelul instituției, în vederea consolidării capacității administrative și instituționale a acestei instituții, astfel încât exercitarea sarcinilor rezultate din angajamentele, recomandările internaționale formulate de instituții financiare internaționale precum: Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional etc, și din obiectivele majore ale politicii externe a României, cum ar fi OCDE, să se realizeze în mod corespunzător.

Referitor la Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

Prin prezentul proiect se propune completarea legii contabilității prin introducerea obligativității

întocmirii unei declarații de către persoanele juridice fără scop patrimonial care, în exercițiul financiar de raportare, au primit sume reprezentând subvenții, sponsorizări, sume redirecționate, conform legii, din impozitul pe profit, impozitul pe venitul microîntreprinderilor, respectiv din impozitul pe venitul datorat de persoanele fizice, precum și alte forme similare de finanțare, indiferent de valoarea cumulată a acestora. Aceasta însoțește situațiile financiare anuale și evidențiază sumele astfel primite, respectiv utilizate.

Prin introducerea acestei obligativități se creează condiții pentru creșterea încrederii în calitatea raportărilor financiare întocmite de entitățile vizate de completarea propusă a fi adusă la legea contabilității.

În plus, sunt create condițiile pentru o analiză exhaustivă atât a surselor de finanțare primite de entitățile respective, cât și a sumelor utilizate.

Spre exemplu, în perioada 2019-2022 sumele declarate de către operatorii economici cu titlu de sponsorizare se ridică la valoarea de 8,8 miliarde lei.

De asemenea, se propune actualizarea sancțiunilor contravenționale prevăzute în Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2.4. Alte informații:

Neadoptarea acestor măsuri, în regim de urgență, putând avea consecințe negative, în sensul că ar genera:

- un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând sustenabilitatea finanțelor publice,
- riscul nerespectării recomandării Comisiei Europene stabilită în cadrul procedurii de deficit excesiv declanșată pentru România,

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Îmbunătățirea comportamentului fiscal al contribuabililor și creșterea conformării voluntare vor contribui la prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Consolidează mediul concurențial corect și conduce la reducerea drastică a concurenței nelegale generate de cei care își creează un avantaj nelegal prin sustragerea de la îndeplinirea sarcinilor fiscale.

Măsura privind valabilitatea atestatului de destinat certficat, respectiv expeditor certficat are un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, întrucât vor fi evitate întârzierile nejustificate în

activitatea de comercializare a produselor accizabile de către destinatarii certificați și expeditorii certificați.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mld. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2023	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
	1	2	3	4	5	6
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:	0	+3,3	+3,4	+3,6	+3,7	
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:	-3,7	-63,8	+1,1	+1,1	+1,1	
4.3. Impact financiar, plus/minus:	+3,7	+67,1	+2,3	+2,5	+2,6	
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Directiva (UE) 2020/262 de stabilire a regimului general al accizelor (reformare).

Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/197 a Comisiei din 17 ianuarie 2022 de stabilire a unui marcaj fiscal comun pentru motorine și kerosen, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 31/52 din 14.02.2022.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul proiect de act normativ a fost dezbătut în cadrul Comisiei de dialog social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor în ședința din data de

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost solicitat punctul de vedere al structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, cu adresa MDLPA nr./2023.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Consiliul Economic și Social a transmis avizul cu adresa nr./2023

d) Consiliul Concurenței

A comunicat punctul de vedere

e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul cu avizul de oportunitate transmis cu adresa nr.2023

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Proiectul de act normativ s-a publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor și s-a dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act Normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative precum și pentru prorogarea unor termene.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul muncii și solidarității sociale

Simona BUCURA-OPRESCU

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației

Adrian-Ioan VEȘTEA

Ministrul educației

Ligia DECA

Ministrul investițiilor și proiectelor europene

Adrian CÂCIU

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale

Alexandru PETRESCU

Ministrul mediului, apelor și pădurilor

Mircea FECHET

AVIZĂM FAVORABIL:

Viceprim-ministru

Marian NEACȘU

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale

Florin-Ionuț BARBU

Ministrul transporturilor și infrastructurii

Sorin-Mihai GRINDEANU

Ministrul apărării naționale

Angel TÎLVĂR

Secretarul General al Guvernului

Mircea ABRUDEAN

Ministrul cercetării, inovării și digitalizării

Bogdan-Gruia IVAN

Ministrul justiției

Alina-Ștefania GORGHIU

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative precum și pentru prorogarea unor termene.

**p. Secretar general
Secretar general adjunct**

Petronel MUNTEANU

Secretar de stat	Secretar de stat	Secretar de stat,	Secretar de stat,
Daniela PESCARU	Mihai DIACONU	Alin Marius ANDRIEȘ	Carmen MORARU

Președinte ANAF

Nicoleta-Mioara CÂRCIUMARU

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO